

378.1
ร. 215 (ค)
ร. 3

สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในทัศนะของผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษา

ปริญญาานิพนธ์

ของ

มันเกียรติ โกศลนิรติวงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177743

สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในทัศนะของผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
มันเกียรติ โกศลนิรัทวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2527

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกสี่ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524 จำนวนทั้งสิ้น 1,167 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร 94 คน อาจารย์ 197 คน นักศึกษา 876 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก แบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.8863 ข้อมูลที่ได้ได้นำมาวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้การ แจกแจงแบบที (t-test) และการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยปรากฏดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตกอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงและนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

TEACHERS COLLEGES ENVIRONMENT IN THE WESTERN REGION AS
PERCEIVED BY ADMINISTRATORS, FACULTY MEMBERS AND STUDENTS.

AN ABSTRACT

BY

MUNKIAT KOSOLNIRATIWONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1984

The purpose of the study was to compare the perceptions toward Teachers Colleges environment in the Western Region as perceived by administrators, faculty members and students.

The sample were composed of 94 administrators, 197 faculty members and 876 students in the second semester of the academic year 1982.

Questionnaires of teachers colleges environment in the Western Region were used as research instrument (Reliability = 0.8863). The t-test and F-test were used for the data analysis.

The findings were as follows:

1. The perceptions of the administrators, faculty members and students toward teachers colleges environment were indicated at moderate level.
2. The perceptions of the administrators, faculty members and students toward teachers colleges environment were not significantly different.
3. The perceptions of the high G.P.A. students and the low G.P.A. students toward teachers colleges environment were not significantly different.
4. The perceptions of the students who live in the dormitories and the students who live out of the campuses toward teachers colleges environment were not significantly different.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ใต้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
.....กรรมการ

.....ประธาน
.....กรรมการ
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพันธุ์
กฤษร ฌ อยู่ธบา ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม
รอกประเสริฐ กรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.เสาวนีย์ เสนาสู่ ที่ให้ความ
ช่วยเหลือ แนะนำ ให้ออกคิดเห็น และช่วยตรวจแก้ไขจนกระทั่งหมดเวลาแห่งการวิจัย
ผู้วิจัยซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้
ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ลินสิริ รองศาสตราจารย์
ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ รองศาสตราจารย์ประกอบ ระกิติ อาจารย์กานต์ กุณาศล
อาจารย์ ดร.มิลินทร์ ส่าภาเงิน อาจารย์วิมล เทากล่ำ ที่กรุณาตรวจสอบและ
แก้ไขแบบสอบถาม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อน พี่ และน้อง ในวิทยาลัยครู
เพชรบุรี เป็นอย่างดียิ่ง จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

มันเกียรติ โกศลนิรทิวษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า		
1		บทนำ	1
		ภูมิหลัง	1
		ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
		ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
		ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
		คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	6
2		เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
		สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	27
3		วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
		ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
		เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	30
		การรวบรวมข้อมูล	31
		การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	33
4		ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
		สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
		การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1	38
		การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2	110
		การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3	117

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	120
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	120
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	120
สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตอนที่ 1	121
สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตอนที่ 2	127
สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตอนที่ 3	128
อภิปรายผล	129
ข้อเสนอแนะ	145
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	147
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก	157

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างและรายละเอียดของแบบสอบถามที่ได้รับ และใช้โคสมบูร์น	32
3	ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน	39
4	ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน	44
5	ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน	50
6	ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน	54
7	ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน	58
8	อันดับค่าคะแนนทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน	59

9	ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ	60
10	ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ	64
11	ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ	69
12	ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ	72
13	ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ	75
14	อันดับค่าคะแนนทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ	76
15	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	77
16	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	81

17	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	86
18	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	89
19	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	92
20	อันดับค่าคะแนนทักษะของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมใน วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	93
21	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย ..	94
22	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย	98
23	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย	102
24	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย ..	105
25	ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย	108
26	อันดับค่าคะแนนทักษะของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย ..	109

27	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก	110
28	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก	111
29	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก	112
30	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก	113
31	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก	114
32	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก	115
33	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ที่มีต่อสภาพแวดล้อม โดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน	116

34	เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก	117
35	เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่พักประจำกับนักศึกษาไปกลับ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก	119

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหาคุณภาพของครูเป็นปัญหาที่สะสมอยู่นาน จนต้องกำหนดเป็นนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษา ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ต่อเนื่องจนถึงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) เพื่อปรับปรุงคุณภาพของครู กรมการฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูพยายามตอบสนองนโยบายด้วยวิธีการต่าง ๆ หลายประการ เช่น การปรับปรุงระบบการบริหารให้คล่องตัว การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาอาจารย์ และการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (กรมการฝึกหัดครู 2524 ก. 2 : 30) แต่ปัญหาคุณภาพของครูยังคงมีอยู่ กรมการฝึกหัดครูจึงจัดสัมมนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการผลิตครู ผลการสัมมนาสรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมและการปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยครูไม่เหมาะสมทางไกลจากสภาพที่แท้จริง ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทำให้ครูขาดคุณภาพ (กรมการฝึกหัดครู 2521 : 54) เพื่อให้สอดคล้องกับผลการสัมมนาดังกล่าว กรมการฝึกหัดครูจึงแบ่งวิทยาลัยครูทั่วประเทศออกเป็นหกกลุ่ม โดยจัดให้วิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใกล้เคียงกัน มีสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน อยู่ในกลุ่มเดียวกันโดยมีวัตถุประสงค์ให้วิทยาลัยครูแต่ละกลุ่มได้ร่วมมือช่วยเหลือกัน ในการพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้า มีมาตรฐาน และสามารถดำเนินงานตามความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมการฝึกหัดครู 2522 : 77)

วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ประกอบด้วยวิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง และวิทยาลัยครูเพชรบุรี ซึ่งรับผิดชอบ การผลิตครูในเขตจังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะภูมิประเทศ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างไปจากวิทยาลัยครูกลุ่มอื่น สภาพเหล่านี้ มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพครู

เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทั้งระบบ จะพบ ปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ในส่วนของตัวบ่อนที่สำคัญคือ นักศึกษา วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกยังไม่สามารถใช้มาตรการในการจูงใจและคัดเลือก เพื่อให้ได้ผู้มีสติปัญญา บุคลิกภาพ ทักษะ และศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียน มักจะเป็นผู้ที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้แล้ว มีส่วนน้อย ที่สมัครเข้าเรียนด้วยความตั้งใจจริง (วีระ บุญชัยยะ 2524 : 30) นอกจากนั้น ยังมีนักศึกษาที่เข้าเรียนด้วยระบบฝาก ทั้งโดยอิทธิพลในท้องถิ่นและอิทธิพลทาง การเมือง โดยเฉพาะปีการศึกษา 2524 หลังจากเปิดภาคเรียนแล้วหนึ่งถึงสอง เดือน วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกต้องรับนักศึกษาฝากเรียน จำนวน 1,054 คน การเพิ่มปริมาณนักศึกษาฝากเรียนจำนวนมากนี้ มีผลกระทบตอปริมาณงานของ อาจารย์และผู้บริหาร

ภาระหน้าที่ของอาจารย์และผู้บริหารที่เพิ่มขึ้นนี้ ก่อให้เกิดปัญหามากขึ้น จากผลการวิจัยหลายฉบับได้แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกมีบรรยากาศ องค์การที่ไม่พึงประสงค์ ขาดความสามัคคี (หาญชัย สงวนให้ 2519 : 84) ผู้บริหารมักปฏิบัติงานค้ำจุนธุรการและงานประมาณมากที่สุด รองลงมาคือ การบริหาร งานบุคคล อาคารสถานที่ สวัสดิการ วิชาการ กิจกรรมนักศึกษา บริการวิชาการและ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ มีพฤติกรรมโดยทั่วไปไม่แตกต่างจากผู้บริหาร โรงเรียนประถมหรือโรงเรียนมัธยม (ประมวล คันยะ 2522 : 86 - 87)

ผู้บริหารไม่มีความรู้ทางบริหาร ไม่สามารถจัดระบบบริหารที่ดีพอ กระจายงานไม่ทั่วถึง ใ้คนไม่เหมาะสมกับงาน ไม่เปิดโอกาสเท่าเทียมกันในการทำงาน ขาดการติดต่อประสานงาน แบ่งพรรคแบ่งพวก เป็นอุปสรรคในการระดมกำลังเพื่อปฏิบัติงาน (ลิตธิชัย คีวัน 2521 : 70) นอกจากนี้อาจารย์ในวิทยาลัยครูยังถูกโจมตีว่าทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ไม่สามารถเป็นแม่แบบที่ดีได้ (สงวน ช่างฉัตร 2520 : 4) ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากระบบบริหารดังกล่าว หรืออาจจะมีสาเหตุที่มีปริมาณการปฏิบัติงานสูงกว่าปกติตามที่ ลิตธิชัย คีวัน ได้วิจัย พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณงาน 41 - 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งสูงกว่าปริมาณงานปกติของข้าราชการทั่วไป และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กรมการฝึกหัดครูได้วางไว้ คือ 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ลิตธิชัย คีวัน 2521 : 71 - 72)

ในส่วนของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ จะพบว่าอาคารเรียน อาคารวิทยาศาสตร์ อาคารโสตทัศนศึกษา หอสมุด และอาคารอื่น ๆ นั้น วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อสร้างเป็นรูปแบบเดียวกับวิทยาลัยครูอื่น ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งจำนวนอาคารก็ไม่แตกต่างกัน (เจริญ ถาวรจักร 2523 : 19) ก่อให้เกิดปัญหาการใช้อาคารสถานที่ไม่ตรงกับความต้องการของแต่ละแห่ง อาคารบางแบบไม่เหมาะสมกับภูมิประเทศและภูมิอากาศ นอกจากนี้การวางผังก่อสร้างมักจะขาดความต่อเนื่องกลมกลืน เช่น วิทยาลัยครูเพชรบุรี สร้างตึกเรียนกระจัดกระจายไม่รวมหน่วย หอสมุดสร้างหลบในที่ลับตา หอพักนักศึกษาชายและหญิงแยกห่างกันคนละด้าน หอพักชายแยกจากสิ่งคมอื่น ๆ อย่างโคดเคี้ยว บ้านพักอาจารย์กระจัดกระจายตามแนวรั้วของวิทยาลัย เป็นต้น วิทยาลัยครูอื่น ๆ ส่วนใหญ่จัดในรูปแบบเดียวกันนี้ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุชักชวนก่อมลพิษทางวิชาการ เกิดปัญหาสวัสดิภาพและปัญหาสังคม

ปัญหาสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ซึ่งส่งผลต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เพราะนอกจากห้องเรียนร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ถูกฝนสาดในฤดูฝนแล้ว สภาพห้องเรียนยังไม่เหมาะสมต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์อีกด้วย และวัสดุอุปกรณ์ก็มีจำนวนไม่เพียงพอ (กรณี ธรรมชาติ 2517 : 127) จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกถูกติติงว่า ใช้วิธีสอนโดยการบรรยาย บอกให้จดคำต่อคำ นักศึกษาเรียนโดยการจด ทองจำ หรือเชื่อตาม (วีระ บุญชัยยะ 2524 : 30) ในขณะเดียวกันห้องสมุดมีหนังสือสำหรับการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ หนังสือที่มีเก่า ล้าสมัย ขาดตำราที่เป็นภาษาไทย (วันชัย ศุภนคร 2515 : 239 และภนิกา กุศลกุล 2518 : 161)

เมื่อนักศึกษาเข้าสู่ระบบ มีการประเมินผลผลิตเป็นส่วนย่อย เช่น ผลการวิจัยของ ณรงค์ เทียมเมฆ พบว่า ทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของนักศึกษาวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง เมื่อก่อนเข้าเรียนสูงกว่าเมื่อเข้าเรียนแล้ว (ณรงค์ เทียมเมฆ 2520 : 34 - 38) และงานของ สิทธิชัย คีวัน พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบุรีทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา มีความเห็นพ้องกันว่าตนไม่อยากเป็นครู เพราะงานหนัก ล้ามาก นานหนักใจ และต้องขยัน (สิทธิชัย คีวัน 2519 : 15-22) และต่อมา สวัสดิ์ เรื่องศรี ศึกษาปัญหาในการฝึกสมรรถภาพครูที่วิทยาลัยครูเพชรบุรี พบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคคือนักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพครู (สวัสดิ์ เรื่องศรี 2524 : 42) งานวิจัยทั้งสามนี้ ชี้ให้เห็นถึงปัญหาตรงกันว่า วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ยังไม่สามารถเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ บุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก เพราะการมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพของตนย่อมจะเป็นแรงเสริมให้เกิดความรัก ความศรัทธาและสนใจที่จะปรับปรุงตนเอง

ข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับปัญหานี้ภายในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก อีกประการหนึ่งคือ มีนักศึกษาออกกลางคันจำนวนมากกว่าวิทยาลัยครูกลุ่มอื่น ๆ เช่น ในปีการศึกษา 2521 มีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 6.49 ในปีการศึกษา 2522 มีจำนวน

183 คน คิดเป็นร้อยละ 5.94 (กรมการฝึกหัดครู 2522 : 20 และ 2523 : 21 - 23) นอกจากนั้น จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารบางคนพบว่า ในปีการศึกษา 2521 - 2523 นักศึกษาแสดงความขัดแย้งต่อบุคคลและวิทยาลัยหลายครั้ง เช่น นักศึกษาต่างวิชาเอกทะเลาะวิวาทกัน นักศึกษาประท้วงอาจารย์เกี่ยวกับความเข้มงวดในการปกครอง ประท้วงวิทยาลัยเกี่ยวกับระเบียบของหอพักและการบริการ

สภาพการดำเนินการและปัญหาที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย เพราะสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานักศึกษาในด้านสติปัญญา ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ ทักษะ และความสำนึกอันทรงคุณค่า การพัฒนานักศึกษาให้ได้ผลดี จึงต้องพัฒนาสภาพแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย (วิจิตร สินสิริ ม.ป.ป. : 7) ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการวิจัยถึงสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ ไปเป็นแนวทางการบริหารสภาพแวดล้อมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพในการพัฒนาและส่งเสริมความเป็นครูที่ดีมีคุณภาพแก่นักศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกในค่านต่าง ๆ สี่ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสถานที่พัก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลกำรศึกษาค้นคว่ำครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพของการฝึกหัดครู

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง ใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่กำลังปฏิบัติงาน ศึกษาหรือฝึกอบรม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524 อยู่ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกเท่านั้น

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสถานที่พัก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทิศนะที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกสี่ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย หมายถึง สภาพการณ์และลักษณะต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูที่มีอิทธิพลต่อชีวิต ความเป็นอยู่ และการพัฒนาของนักศึกษาทุกด้าน ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่

1.1 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือบรรยากาศในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ในขณะที่มีการเรียนการสอนรวมทั้งบรรยากาศทางวิชาการนอกห้องเรียน

1.2 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง การดำเนินการด้านการบริหารทางวิชาการและกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครู รวมทั้งกฎเกณฑ์ ข้อบังคับระเบียบวินัย ของวิทยาลัยครูที่มีผลบังคับนักศึกษา

1.3 สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ในหมู่นักศึกษา ทั้งความสัมพันธ์ด้านอารมณ์และด้านสติปัญญา และบรรยากาศในสังคมกลุ่มเพื่อน เช่น การพบปะสังสรรค์ การจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมและชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น

1.4 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง อาคารสถานที่ภายในวิทยาลัย เช่น ศึกษารoom ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงอาหาร ร้านค้า ที่นั่งพักผ่อน การจัดตกแต่งสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบริเวณวิทยาลัย

2. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าคณะ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าแผนก ที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524

3. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2524 และมีเวลาปฏิบัติงานที่อยู่ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา

4. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกที่กำลังศึกษาหรือฝึกอบรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียนทางวิชาการตั้งแต่เข้าศึกษาในวิทยาลัยครู จนถึงระยะเวลาที่ตอบแบบสอบถาม

5.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักศึกษาที่ได้รับเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 2.50 ขึ้นไป

5.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักศึกษาที่ได้รับเกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.49 ลงมา

6. สถานที่พัก หมายถึง สถานที่พักอาศัยของนักเรียนระหว่างที่ศึกษาหรือฝึกอบรมอยู่ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

6.1 นักศึกษาที่พักประจำในหอพัก หมายถึง นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักที่วิทยาลัยครูจัดบริการให้ ระหว่างการศึกษาหรือฝึกอบรม

6.2 นักศึกษาไปกลับ หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาหรือฝึกอบรมในวิทยาลัยครู โดยมีสถานที่พักอาศัยนอกวิทยาลัยครู

7. วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก หมายถึง วิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันตก 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง และวิทยาลัยครูเพชรบุรี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยครูเป็นสถานศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิชาการ ผลิตภัณฑ์ระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิทยฐานะและวิชาชีพของครู ทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (พระราชบัญญัติ วิทยาลัยครู 2518 : 24) การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ที่สำคัญประการหนึ่งคือ สภาพแวดล้อมวิทยาลัย เพราะสภาพแวดล้อมวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อชีวิต ความเป็นอยู่และการพัฒนาสมาธิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษา ดังนั้นนักการศึกษาจึงให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อการ ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย จากผู้เกี่ยวข้องคือ นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ผลที่ได้ทำให้เข้าใจลักษณะและธรรมชาติของวิทยาลัยมากขึ้น สามารถใช้เป็นข้อมูล สำคัญเพื่อวางแผนพัฒนาวิทยาลัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้สถาบัน ดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ (วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2519 : 21 - 22)

ปัจจุบันมีการศึกษาคิดค้นเทคนิค และเครื่องมือ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม วิทยาลัยเป็นจำนวนมาก หากแต่เทคนิคและเครื่องมือเหล่านั้นแตกต่างกันออกไป ตามแนวความคิดและนิยาม

ความหมายและหลักการในการศึกษาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

เพส และสเติร์น (Pace and Stern. 1965 : 49) ได้รวมทฤษฎี ความต้องการ และความกดดันจากสภาพแวดล้อมของเมอร์เรย์ (Murray's NEED-PRESS THEORY) กับการประเมินบุคลิกภาพของสเติร์น สไตน์ และบลูม (Stern, Stein and Bloom. 1956) สรุปเป็นนิยามว่า "สภาพแวดล้อมวิทยาลัย

เป็นความกดดันหรือสิ่งตีวิทยาด้วยบังคับให้นักศึกษาต้องปฏิบัติ เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบ วินัย สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยที่เสริมแรงให้นักศึกษาเกิดความต้องการที่จะเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนได้ ต่อมา ฮาโรลด์ (Harold, 1964 : 233) ได้ให้แนวคิดที่กว้างขวางขึ้นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยหมายรวมถึง ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง จนเกิดการพัฒนาตนเอง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทัศนคติ และความสนใจ เช่น เมื่อบุคคลเขามาศึกษาในวิทยาลัย สภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการ และสังคม จะแตกต่างไปจากการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทางด้านวิชาการ นักศึกษาจะเรียนวิชาชีพหรือวิชาเฉพาะชั้นสูง จำเป็นต้องอาศัยการศึกษา ค้นคว้าอย่างกว้างขวาง และต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น อาจทำให้เกิดความวิตกกังวล และความขัดแย้งขึ้นได้ ทางด้านสังคม นักศึกษาจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เช่น เข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัย นักศึกษาที่ไม่เคยเรียนแบบสหศึกษา มาก่อนต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศ และนักศึกษาจะต้องแสดงพฤติกรรมที่เป็นผู้ใหญ่ ตามความคาดหวังของสังคมอีกด้วย ส่วน แอสติน (Astin, 1968 : 56) ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในแง่สิ่งเร้าว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นสิ่งที่ทรงศักยภาพ (Potential Stimulus) ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการของนักศึกษา และสามารถที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมได้ โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา รวมทั้งกิจกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวิทยาลัยนั้น ๆ

อรรถพ คุณพันธ์ (อรรถพ คุณพันธ์ 2521 : 24) ได้นิยามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยว่า หมายถึง การรับรู้และความประทับใจของนักศึกษา ที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของวิทยาลัย ได้แก่ ชื่อเสียงของวิทยาลัย การบริหาร บรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมเกี่ยวกับเพื่อน และอาคารสถานที่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และการพัฒนาของสมาชิกในวิทยาลัย ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้สามารถตรวจสอบได้ นิยามนี้คล้ายคลึงกับนิยามของ นัยนา อ่างสันติกุล (นัยนา อ่างสันติกุล 2522 : 17) ที่ว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัย หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ สถานที่

หรือลักษณะใด ๆ ที่นักศึกษารับรู้ว่า ก่อให้เกิดผลที่จะส่งเสริมหรือชักชวนความก้าวหน้าของการพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะ และทักษะในวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาเล่าเรียน

นิยามหรือความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีความหมายใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะผู้ศึกษาในระยะหลัง พ.ศ. 2510 เน้นคุณลักษณะทั้งหมดของวิทยาลัยทุกระบบ ซึ่งแล้วแต่จะแยกออกตามความคิดหรือความเชื่อ สภาพแวดล้อมวิทยาลัยนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิกที่แสดงออก รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาการ

เทคนิคการศึกษาและเครื่องมือในการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาเอกสารการศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่ามีวิธีการศึกษาหลัก 3 วิธีคือ (วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2519 : 22 - 34)

1. วิธีศึกษาภาพพจน์วิทยาลัย (The Image Approach) การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้วยวิธีนี้ ศึกษาโดยให้นักศึกษา อาจารย์ หรือผู้บริหารวิทยาลัยแสดงความรู้สึก ความประทับใจเกี่ยวกับสถาบันที่ตนสังกัด ดังนั้นสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในที่นี้หมายถึงลักษณะวิทยาลัยในทัศนะหรือความคิดเห็นของมวลสมาชิกในวิทยาลัยนั้นทั้งหมด เครื่องมือที่นิยมใช้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ตามวิธีนี้ได้แก่

1.1 ดัชนีลักษณะวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) เพส และสเติร์น (Pace and Stern. 1965 : 260-277) เป็นผู้สร้างเครื่องมือนี้ ประกอบด้วยข้อความ 300 ข้อ โดยให้ผู้ตอบพิจารณาว่าแต่ละข้อความถูกหรือผิดไปจากลักษณะของวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ เช่น ถ้าต้องการทราบถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยของวิทยาลัย ก็สามารถสรุปได้จากคำตอบที่เห็นด้วยกับข้อความบางข้อ เช่น "อาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยได้ประกาศเวลา

ทำงานไว้อย่างแน่ชัด" "นักศึกษาต้องนั่งเรียนในที่ที่กำหนดให้" "อาจารย์จะขานชื่อ นักศึกษาก่อนทำการสอนเสมอ"

1.2 มาตราส่วนประเมินค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales = CUES) การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยโดยวิธีนี้ ต้องยอมรับว่า ลักษณะต่าง ๆ ของวิทยาลัย แยกออก 5 ประเภท ตามลักษณะของนักศึกษา คือ นักศึกษาสามารถนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติจริงได้ รู้จักติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน รู้จักตระหนักและสำนึกในหน้าที่ของตนเอง เป็นผู้มีระเบียบแบบแผนและปฏิบัติตัวได้เหมาะสม เป็นผู้ใฝ่รู้ ค้นคว้าและแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยนี้ เป็นคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหา เกี่ยวกับลักษณะของวิทยาลัยทั้ง 5 ประการข้างต้น และให้นักศึกษา เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีความเชื่อว่า คำตอบที่นักศึกษาตอบจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงลักษณะของวิทยาลัยนั้น ๆ

2. วิธีศึกษาคูณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา (The Student Characteristics Approach) การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยโดยวิธีนี้ทำได้โดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถาม บรรยายถึงคุณลักษณะของตัวเอง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย คุณลักษณะของนักศึกษาของวิทยาลัยนั้น ๆ โดยมีความเชื่อว่า คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาจะถูกกำหนดหรือแต่งเติมเสริมสร้างโดยสภาพแวดล้อมวิทยาลัย จึงสามารถศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยจากคุณลักษณะของนักศึกษาได้ เครื่องมือที่นิยมใช้คือ เทคนิคการประเมินผลสภาพแวดล้อม (Environment Assessment Technique หรือ EAT)

3. วิธีศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า (The Stimulus Approach) การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยโดยวิธีนี้ ต้องยอมรับว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรม กิจกรรมหรือลักษณะต่างๆ

ออกมา สภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่ถือว่าเป็นสิ่งเร้า แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ
ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านอาคารสถานที่

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้วยวิธีนี้ แอสติน (Astin, 1968 : 42 - 70) ได้สร้างแบบสำรวจกิจกรรมในวิทยาลัยขึ้น (The Inventory of College Activities หรือ ICA) แอสติน มีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมทั้ง 4 ประการข้างต้น จะเป็นสิ่งเร้าที่เร้าให้นักศึกษาทำกิจกรรม หรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ หรือพฤติกรรมเหล่านี้ เป็นตัวชี้ลักษณะสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

การศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกนี้ ใช้วิธีศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า โดยให้ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก แสดงทัศนะต่อกิจกรรม เหตุการณ์ ลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวิทยาลัย ซึ่งเชื่อว่าทัศนะของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น จะเป็นเครื่องมือชี้สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกได้

เอกสารและผลงานวิจัยในประเทศ

ในประเทศไทยการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยยังไม่กว้างขวางนัก ได้มีผู้เริ่มสนใจศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมทั้งระบบในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ก่อนหน้านั้น เป็นการศึกษาวิจัยในลักษณะส่วนย่อย ๆ แต่ละส่วน ในปี 2521 ประภาศรี สุนันทุตร (ประภาศรี สุนันทุตร 2521) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม 4 ประเภท คือ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่โดยศึกษาจากนักศึกษา 1,890 คน แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือปรับปรุงจากแบบสำรวจกิจกรรมมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยทั้ง 4 ประเภทแตกต่างกัน

นักศึกษาที่มีภูมิฐานะต่างกันมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนและด้านการบริหารแตกต่างกัน นักศึกษาในคณะวิชาต่างกันมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทั้ง 4 ประเภทไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปกับน้อยกว่า 2 ปี มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทั้ง 4 ประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในปีเดียวกันนี้ อรรถพ คุณพันธ์ (อรรถพ คุณพันธ์ 2521) ได้ศึกษาวิจัยเครื่องมือประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย โดยอาศัยกฎเกณฑ์การสร้างตามแบบมาตราส่วนประเมินค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย แบบสำรวจที่สร้างขึ้นนี้ประกอบด้วยข้อรายการสำรวจ สภาพแวดล้อมด้านความประทับใจในมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศในการบริหารและอาคารสถานที่ จำนวน 112 ข้อ เมื่อนำไปทดลองประเมินสภาพแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปีที่ 1 ปรากฏว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารและอาคารสถานที่มีลักษณะเด่นที่สุด สภาพแวดล้อมความสัมพันธ์กับเพื่อนมีลักษณะค้อยที่สุด ต่อมา นัยนา อ่างสันติกุล (นัยนา อ่างสันติกุล 2522) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย โดยใช้แบบสำรวจปลายเปิดซึ่งประกอบด้วยรายการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย จำนวน 88 ข้อ กับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง ปรากฏว่า องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการคือ บรรยากาศในการเรียน พฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก บรรยากาศการบริหาร และวินัยนิสิตนักศึกษา กีฬาและสันทนาการ บุคลิกภาพ เพื่อนสนิท และบริการทางวิชาการ

จรรยา ถาวรจักร์ (จรรยา ถาวรจักร์ 2523) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง 9 แห่ง จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและอาจารย์ พบว่า นักศึกษา

และอาจารย์มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมสูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลาง ทักษะของอาจารย์วิทยาลัยครูเก่าและใหม่ในเมืองและนอกเมือง แตกต่างกัน เหมือนกับทักษะของนักศึกษา ส่วนทักษะของอาจารย์กับนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูเก่าและนอกเมืองแตกต่างกัน แต่ทักษะที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูใหม่และในเมืองไม่แตกต่างกัน พร้อมกับเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูเพิ่มขึ้น ในปีต่อมา ผกาทิพย์ เกษรากุล (ผกาทิพย์ เกษรากุล 2524) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทักษะของนิสิต 4 ด้าน โดยใช้แบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย พบว่า นิสิตชายและหญิงมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านห้องเรียน และด้านกลุ่มเพื่อน ไม่แตกต่างกัน ส่วนทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นิสิตที่มีผลการเรียนสูงและต่ำมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมทุก ๆ ด้านไม่แตกต่างกัน พร้อมกับพบว่าสภาพห้องเรียนไม่สะอาด คับแคบ อุปกรณ์ด้านกีฬา มีน้อย สถานที่รับประทานอาหารไม่เพียงพอ การพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิตต่างคณะต่างชั้นมีน้อย ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าพบเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งน้อย ผลการวิจัยบางส่วนตรงกับที่ สมบัติ วัจนะสาริกากุล (สมบัติ วัจนะสาริกากุล 2524) ได้วิจัยสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามทักษะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม 7 ด้าน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง และนักศึกษา อาจารย์ กับผู้บริหาร มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05

เอกสารและผลงานวิจัยในต่างประเทศ

จอห์นสัน (Johnson. 1975 : 735-A) ได้ศึกษาถึงความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังและการรับรู้จากประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยอื่นเทียบนา จากนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังและการรับรู้จากประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย จะเกิดขึ้นหลังจากนักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแล้วหนึ่งปี ความขัดแย้งนี้จะมีส่วนสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยและการออกกลางคัน และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องการรับรู้จากประสบการณ์ตรงของนักศึกษาผิวขาวและผิวดำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของแมค (Mack. 1972 : 4038-A) ที่ศึกษาภาพพจน์ของวิทยาลัยรีคส์ โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จากนักศึกษาปัจจุบัน คิษย์เก่า อาจารย์ บุคลากรในโรงเรียนมัธยม และสมาชิกในชุมชนของวิทยาลัยรีคส์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหญิงและชาย มีทัศนะเกี่ยวกับวิทยาลัยแตกต่างกัน ความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แตกต่างจากก่อนเข้ามาศึกษา และทัศนะของคิษย์เก่าอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผลการวิจัยของ จอห์นสัน ขัดแย้งกับ มากาเรต (Magaret. 1975 : 4434 - A) ซึ่งได้ศึกษาความคาดหวังและการเข้าสังคมในสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยซีราคิวส์ จากกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มีผลต่อการศึกษาในทุกแขนงวิชา นักศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

ไรซ์ (Rice. 1975 : 7440) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยเปอร์ดู จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะต่าง ๆ พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมเป้าหมายในการศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ บุคลิกภาพ และความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่พอใจในมหาวิทยาลัยของตน และมั่นใจว่าตนจะประสบผลสำเร็จตาม

เป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะนักศึกษาหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักศึกษาชายซึ่งตรงกันข้ามกับผลการวิจัยของเบน

เบน (Benn. 1976 : 722 - A) ได้ศึกษาวิจัย เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในอุดมคติกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา โดยใช้วิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของนักศึกษาปัจจุบันแตกต่างกันมากกับสภาพแวดล้อมในอุดมคติ นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยมีบรรยากาศท้าทายทางวิชาการมากกว่าที่เป็นอยู่ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในรัฐโอคลาโฮมาไม่พอใจบรรยากาศของมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาที่มาจากรัฐอื่น นักศึกษาผิวดำมีความประทับใจในสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาผิวขาว นักศึกษาชายมีความคาดหวังต่อบรรยากาศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยสูงกว่าความคาดหวังของนักศึกษาหญิง

ลอคคลิน (Locklin. 1976 : 149) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย 4 แห่ง โดยศึกษา นโยบาย กฎระเบียบ การบริหารสถาบัน การแบ่งหน้าที่ของหน่วยงาน การปกครองสถาบัน ที่มีผลกระทบต่อนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มีมหาวิทยาลัยเพียง 2 แห่ง ที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถาบันอย่างเต็มที่ ส่วนอีก 2 มหาวิทยาลัยให้นักศึกษามีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย ทั้ง 4 มหาวิทยาลัยไม่มีการรวมตัวเพื่อต่อต้านนโยบายการบริหารของมหาวิทยาลัยแต่อย่างใด เมื่อเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษาเข้าร่วมบริหารอย่างเต็มที่ กับมหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย พบว่า มหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารนั้น มีกฎระเบียบ รวมทั้งนโยบายในด้านสังคมและวิชาการที่เคร่งครัดเพียงส่วนน้อย การปกครองนักศึกษาทำได้ผลดี ข้อเสนอของนักศึกษาได้รับการตอบสนองจากอาจารย์เป็นอย่างดี อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมกันถกเถียงอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาทั้งในด้านการเมือง การศึกษาได้มากกว่า

มหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสนักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารน้อย ต่อมา ฮิลล์ (Hill. 1978 : 5946 - 5947) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยฟลอริดาแอตแลนติก (Florida Atlantic University) ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย (CUES) เป็นเครื่องมือ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยตามลักษณะต่าง ๆ จากเกณฑ์สูงไปหาคือ ความเป็นนักวิชาการ ความถูกต้องเหมาะสม การรับรู้ ลักษณะของชุมชน และการนำไปปฏิบัติได้ ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นต่อลักษณะของมหาวิทยาลัยจากเกณฑ์สูงไปหาคือ ความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นนักวิชาการ การรับรู้ ลักษณะของชุมชน และการนำไปปฏิบัติได้

แอสติน (วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2519 : 32 อ้างอิงมาจาก Astin. n.d.) ได้สร้างแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย ชื่อ ICA แล้วนำไปสำรวจพฤติกรรมของนักศึกษา 60,505 คน ในสถาบันอุดมศึกษา 246 แห่ง สรุปผลการวิจัยที่สำคัญ 5 ประการคือ

1. พฤติกรรมของนักศึกษามีทั้งสิ้น 15 แบบ เช่น พฤติกรรมการแข่งขัน พฤติกรรมการร่วมมือ เป็นต้น
2. สัดส่วนของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมแปรผันจากสถาบัน บางแห่งเกือบไม่มีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม แต่บางแห่งนักศึกษาเกือบทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมประเภทเดียวกัน
3. ผลการวิเคราะห์สิ่งเร้าในห้องเรียน สรุปได้ 6 ชนิด เช่น การมีส่วนร่วมในห้องเรียน ความสนิทสนมคุ้นเคยกับอาจารย์ เป็นต้น
4. การวิเคราะห์นโยบายการบริหารเกี่ยวกับกฎระเบียบของนักศึกษา พบว่า มีการลงโทษรุนแรงในเรื่องการดื่มสุรา การต่อต้านการรบกวน การประกอบกิจกรรมทางเพศ และการทุจริตในการสอบ
5. บริเวณสถาบัน ความเป็นกันเองของอาจารย์แนะแนวประจำหอพัก หรือแม่บ้านประจำหอพัก เป็นตัวประกอบสำคัญของสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ทราบว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษาทุกด้าน โดยเฉพาะทัศนคติ บุคลิกภาพ และคุณธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ส่งเสริมวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยและเป็นคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมความเป็นเลิศทาง วิชาการในโอกาสต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ตามหลักการศึกษากของ แอสติน (Astin) ที่ว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นให้สมาชิกแสดงพฤติกรรม กิจกรรมหรือลักษณะต่าง ๆ ออกมา สภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่ถือว่าเป็นสิ่งเร้าแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ (Astin. 1968 : 56)

1. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
2. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
3. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน
4. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

สภาพการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูแตกต่างจากโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เพราะวิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษา มีภาระหน้าที่ 5 ประการ โดยยึดอุดมคติ ความเป็นเลิศทางวิชาการ คือ ผลิตครูชั้นวิชาชีพชั้นสูง ส่งเสริมวิชาชีพและ วิทยฐานะครู บริการทางวิชาการแก่สังคม ชำรงค้ำเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ทำการวิจัย (พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู 2518 : 24) จากภาระหน้าที่ของ วิทยาลัยครูดังกล่าวข้างต้น ทำให้บรรยากาศด้านการเรียนการสอนต้องใช้วิธีการ ต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการป้อนความรู้ให้นักศึกษาโดยตรง เพราะจะต้องเสริมสร้าง ความสามารถในการคิด กระตุ้นให้เกิดจินตนาการ ความอยากรู้อยากเห็นเพิ่มขึ้นจาก ที่กำหนดในหลักสูตร คือส่งเสริมให้นักศึกษาค้นพบประสบการณ์ทฤษฎีและปฏิบัติโดย จัดประสบการณ์ตรงจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จะก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทางวิชาการ ทัศนคติ บุคลิกภาพ คุณธรรม และพัฒนาจนถึงขีดสุดของแต่ละคน

องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยอาจารย์ วิธีการสอนการเรียน นักศึกษา บทเรียน อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอาจารย์ เป็นผู้มีความหมายสำคัญในการผลักดันองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ

อุทุมพร ทองอุไทย (อุทุมพร ทองอุไทย 2522) ได้ศึกษาวิจัยลักษณะอาจารย์ในอุดมคติ จากนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตในด้านการเรียนการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่ออาจารย์ในอุดมคติ และต้องการอาจารย์ที่มีลักษณะต่าง ๆ ตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการเตรียมการสอนดี มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง ใจกว้างอย่างเปรียบเทียบกับ และความเป็นจริงในการอธิบายได้เหมาะสม บรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แม้ว่าจะนอกเหนือเนื้อหาวิชาก็ตาม ผลการวิจัยฉบับเดียวกันนี้ ยังพบว่า ลักษณะการเรียนการสอนของอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เรียงลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ ใจกว้างอย่างเปรียบเทียบกับและความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมการสอนดี มีความสนใจและสนุกกับการสอนให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นิสิต เพิ่มความสนใจให้กว้างขวางออกไป จูงใจให้นิสิตทำงานอย่างดีที่สุด

โรไมน์ (Romine. 1974 : 139 - 143) ได้ศึกษาบรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์คณะต่าง ๆ จำนวน 1,237 คน ผลที่ได้คือ บรรยากาศที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่ตนสอน ให้ความจริงใจและเป็นกันเองกับผู้เรียน ด้านการเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือก ผู้เรียนมีส่วน

ร่วมในกระบวนการเรียน มีใจเป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว ด้านการเสนอเนื้อหา เช่น พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางการเรียน เช่น มีการทำรายงานหรือสอบ เมื่อตรวจแล้วผู้สอนจะต้องรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบทันที ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนผลงานของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษา ปีวดี จิระนารักษ์ (ปีวดี จิระนารักษ์ 2519 : 41) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า อาจารย์ในทุกภาควิชาใช้วิธีสอนแบบบรรยายในตอนต้น แล้วให้นิสิตร่วมกิจกรรม ในภายหลัง วิธีสอนรองลงมาคือ การบรรยายของอาจารย์แต่ฝ่ายเดียว การวิจัยนี้ สอดคล้องกับ พัทยา สายหู (พัทยา สายหู 2517 : 52) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนในมหาวิทยาลัย พบว่าอาจารย์ที่สอนใช้วิธีบรรยายในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ส่วนวิธีสอนอื่น ๆ ใช้น้อยมาก

แวง (Wang, 1973 : 4191 - A) ได้ศึกษาถึงผลการจัดชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวล ความคุ้นเคย และการเข้าสังคมของนักศึกษา โดยศึกษาจากการจัดชั้นเรียน 3 แบบ คือ แฉวตรง แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบบรูปเกือกม้า พบว่า นักศึกษาที่เรียนในห้องเรียนแต่ละแบบ ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความวิตกกังวล ความคุ้นเคย และการเข้าสังคมแต่อย่างใด

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ระบบบริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา ถ้าระบบการบริหารเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ก็จะช่วยให้ นักศึกษาเกิดการ

พัฒนาอย่างเต็มที่ ซึ่งระบบบริหารที่ดีต้องพยายามให้สถาบันมีอิสระในการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้คณาจารย์ และนักศึกษามีเสรีภาพทางวิชาการ ทั้งสองลักษณะนี้เป็นหลักการที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา (วิจิตร ศรีสอาน 2518 : 40) ดังนั้นฝ่ายบริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจหลักการบริหาร เข้าใจลักษณะการอุดมศึกษา ทั้งในค่านเกี่ยวกับผู้เรียนและลักษณะการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาระดับอื่น นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารบุคลากรในสถาบัน สร้างระบบบริหารให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย เปิดโอกาสให้ได้รับความก้าวหน้าในการงาน ประสิทธิภาพสำเร็จในการศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ของตน

ปวย อึ้งภากรณ์ (ปวย อึ้งภากรณ์ 2511 : 52) กล่าวว่า การบริหารอุดมศึกษาที่ดีและเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ควรมีปัจจัยที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้ มีนักศึกษาที่ประกอบไปด้วยสติปัญญา พื้นฐานพอสมควร มีนักศึกษาที่มีความชอบในสาขาวิชาที่ตนเรียน มีอาจารย์ดีพอ และมีอาจารย์ประเภทประจำมากพอเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษา มีบรรยากาศอันเหมาะสมสำหรับเป็นสำนักศึกษาและวิจัย มีวิธีการสอนชนิดที่ส่งเสริมให้วิชาความรู้ ความคิดแตกฉาน ไม่ใช่ส่งเสริมแต่การท่องจำ มีการประสานงานระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ทั้งภายในและภายนอกวิชาที่ศึกษา มีระบบบริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพ และในส่วนระบบบริหารของสถาบันอุดมศึกษา ควรมีลักษณะดังนี้ ผู้บริหารในตำแหน่งสำคัญ มีคุณวุฒิ และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติงานได้มากพอ การควบคุมการบริหาร และการวางนโยบายเป็นไปโดยหลักประชาธิปไตย ระบบบริหาร สนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ การเงินคล่องตัว การบริหารบุคคล (Personnel Management) เหมาะกับบุคคลประเภทอาจารย์

ส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักศึกษา ชัยนาภรณ์ เสนาลักษณ์ (ชัยนาภรณ์ เสนาลักษณ์ 2518 : 38) เสนอว่า ผู้บริหารควรยึดหลักต่อไปนี้ เป็นแนวทางในการบริหาร คือ การปรับปรุงแนวคิดในการจัดการศึกษาให้ทันสมัย

อยู่เสมอ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างถูกต้อง ยอมรับว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของการจัดกิจกรรมอาจจะมีความสามารถยิ่งกว่าตนเอง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ของการจัดกิจกรรม เช่น เป็นที่ปรึกษาในการจัดวิทยากร หรือแหล่งชุมชน จัดหาเงิน อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดเวลา ตลอดจนการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา

เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ การปฏิบัติถูกกำหนดให้อยู่ในระบบราชการ ผู้บริหารสถาบันและอาจารย์ เป็นข้าราชการต้องทำงานตามหน้าที่ที่กำหนดตามพระราชบัญญัติ ไม่มีอิสระเพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษา ถูกดึงเข้าสู่ระบบราชการด้วย แต่นักศึกษาไม่ใช่ข้าราชการ จึงไม่ยอมรับสภาพดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาหนักใจแก่ฝ่ายบริหารสถาบันอุดมศึกษา (โพยม วรรณศิริ 2516 : 4)

ปัจจุบันรัฐบาลให้ความสนใจเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักศึกษา และเห็นความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษา จึงให้นักศึกษาคำเนินกิจกรรมนอกสถานศึกษาได้โดยร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พร้อมกันกับการสนับสนุนโดยการจัดงบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ อาสาพัฒนาชนบท และให้เงินค่าตอบแทนอาจารย์ที่ปรึกษา (ทพวงมหาวิทยาลัย 2523 : 1 - 9) ทำให้การบริหารกิจการนักศึกษาสามารถที่จะทั้งองค์กร ระเบียบ และดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษาได้เต็มที่

ศิริ รอดบุญธรรม (ศิริ รอดบุญธรรม 2517 : 89) ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่เคร่งครัดต่อระเบียบ นักศึกษาส่วนใหญ่ประพฤติผิดระเบียบวินัยในด้านการแต่งกาย การจัดกิจกรรมของนักศึกษา ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาเป็นส่วนน้อย การจัดกิจกรรมการปกครอง จัดกันหลายรูปแบบ คือ สภานักศึกษา องค์การนักศึกษา สโมสรนักศึกษา และกรรมการนักศึกษา

ในปีต่อมา จรัส โพธิศิริ (จรัส โพธิศิริ 2518 : 341) ทำการวิจัย ทัศนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครุภาคใต้ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสนับสนุนด้วยการวิจัยของ พงษ์ธี ศิริบรรณพิทักษ์ (พงษ์ธี ศิริบรรณพิทักษ์ 2521 : 90) ที่พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงของพฤติกรรมทางการบริหารกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในสถานอุดมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อนักศึกษามาก เพราะนักศึกษาเมื่อเข้าไปอยู่ในวิทยาลัย ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาด้วย นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 18 - 23 ปี อยู่ในระยะวัยรุ่นตอนปลายที่จะเปลี่ยนเป็นผู้ใหญ่ ร่างกายและจิตใจเปลี่ยนแปลงมาก ระยะนี้พฤติกรรมจะคล่องตัว ยึดมั่นในอุดมการณ์ มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรับผิดชอบ มีแนวคิดใหม่ ๆ จากลักษณะดังกล่าวนี้ ทำให้ความสัมพันธ์กับครอบครัว และอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อนักศึกษาลดน้อยลง แต่สภาพแวดล้อมอื่นจะเข้ามามีบทบาทแทนที่มากขึ้น เช่น กลุ่มเพื่อน (เลิศพร การะสกล 1973 : 12) ความสัมพันธ์ของนักศึกษามี 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ และความสัมพันธ์ทางสติปัญญา (ไพฑูริย์ สินดารัตน์ 2514 : 12)

ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึก และผูกพัน การตัดสินใจพิจารณาใด ๆ อาศัยอารมณ์ ความรู้สึก อาวุโส เป็นหลัก มักมีกิจกรรมเกี่ยวกับการบันเทิง การเลี้ยงสังสรรค์ การเลี้ยงส่งเลี้ยงรับ

ความสัมพันธ์ทางสติปัญญา ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักการและเหตุผล อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผล สติปัญญา เป็นเครื่องเชื่อมโยง การตัดสินใจพิจารณาใด ๆ อาศัยหลักการ และความรู้เป็นหลัก เหตุผลที่เกี่ยวเนื่องถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวกับความ

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ทุกชั้นและทุกระดับ ซึ่งกำลังปฏิบัติงาน ศึกษาหรือฝึกอบรม ที่วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524 ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มหลายชั้น (Multi - Stage Sampling) โดยอาศัยตารางประมาณการสุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Estimate the Sample Size) (อ้างอิงตารางสถิติของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) คือ

1. ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Proportional Stratified Sampling) คือแบ่งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่กำลังปฏิบัติงานหรือศึกษา ในแต่ละวิทยาลัยในอัตราส่วน ผู้บริหารและอาจารย์ร้อยละ 50 นักศึกษาอัตราส่วนร้อยละ 7 ดังรายละเอียดในตาราง 1

เวลาส่วนใหญ่ในสถาบัน เพื่อจึงเป็นสิ่งที่มีความหมาย ในขณะที่เดียวกันจะมีอิทธิพล
อย่างมากด้วย

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

หมายถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น บริเวณ
สภาพพื้นที่ของสถานที่ตั้งวิทยาลัยครู อาคารสถานที่ภายใน ตึกเรียน ห้องสมุด ห้อง
ปฏิบัติการ โรงอาหาร ร้านค้า สถานที่พักผ่อน การตกแต่งสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบริเวณวิทยาลัยรวมทั้งสภาพแสง เสียง และสิ่งอื่น ๆ
ที่มีอิทธิพลหรือกระทบต่อการดำรงชีวิตและการศึกษาในวิทยาลัย

ปริญญ์ อังศ์สิงห์ (ปริญญ์ อังศ์สิงห์ 2521 : 11) เสนอหลักการเลือก
ที่ตั้งของสถานศึกษาว่า ควรพิจารณาเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างที่ตั้ง
สถาบันกับชุมชน โดยถือว่าสถาบันเป็นศูนย์กลางของชุมชน ความสัมพันธ์กับจำนวน
ประชากร และมีแผนเพื่ออนาคต ส่วนภายในสถาบันควรแบ่งเป็นเขต ๆ เช่น
เขตการศึกษา เขตที่พักอาศัย เขตกีฬา เขตพักผ่อน เขตสำรองเพื่อการขยายตัว
โดยเน้นบริการสาธารณูปโภคและสภาพธรรมชาติ หลักการนี้สอดคล้องกับแนวความคิด
ส่วนใหญ่ของ ซีเกอร์ (Seager. 1961 : 5 - 6) ซึ่งเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ
แยกระบบการจราจรของรถยนต์ รถจักรยานและทางเท้า วัสดุในการสร้างอย่างใด
มีความทนทานและราคาพอสมควร โดยเน้นอุปกรณ์การเรียนการสอนภายในให้สมบูรณ์
ใช้ประโยชน์ได้มาก

แนวความคิดเรื่องที่ตั้งสถานศึกษาและการจัดอาคารสถานที่ภายในสถาบัน
ส่วนใหญ่มิมีแนวความคิดใกล้เคียงกัน แตกต่างในรายละเอียดที่แต่ละคนต้องการเน้น เช่น
สุรินทร์ สรสิริ (สุรินทร์ สรสิริ 2514 : 11 - 18) เน้นเกี่ยวกับการบริหาร
การศึกษาในรูปเพื่อความสะดวกในการจัดบริการและกิจกรรม ส่วน สมบัติ วัจนะสาริกากุล
(สมบัติ วัจนะสาริกากุล 2524 : 30) ให้ความสำคัญ นอกจากความต้องการใช้อาคารแล้ว

ยังต้องพิจารณาถึงหลักสถาปัตยกรรม ความสวยงาม พนทาน สุขลักษณะ การคมนาคม และสภาพแวดล้อมอันสุขสงบของสถาบันด้วย

วิเศษ วิเชียร (วิเศษ วิเชียร 2514 : 69 - 70) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา 8 แห่ง พบว่า ส่วนใหญ่มีทำเลที่ตั้งเหมาะสมบริเวณข้างเคียงเงืบบสงม แต่ยังคงสถานที่พักผ่อน มีการจัดห้องพักให้นักศึกษา แต่ยังไม่เพียงพอ ห้องน้ำ ห้องสุขาไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้ การจัดห้องพยาบาลไม่ถูกสุขลักษณะ

อดิเรียน (Adorian. 1976 : 4037 - A) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมของห้องพักในวิทยาลัยเขตเมือง จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาของวิทยาลัยแคนนิซัส (Canisus College) จำนวน 313 คน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อห้องพักกับผลการเรียนของนักศึกษาแตกต่างกันตามเพศ ชั้นเรียน และวิชาเอกของนักศึกษา และพบว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมของนักศึกษาในห้องพักขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มนุษย์สัมพันธ์ ขนาดของห้องพัก ระเบียบห้องพัก การบริการอาหารและระยะทางระหว่างห้องพักชายและห้องพักหญิง ส่วนสภาพแวดล้อมทางค่านอาคารสถานที่ ขึ้นอยู่กับการมีโอกาสเลือกห้องพัก การเลือกเพื่อนร่วมห้อง สิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาหาร ห้องน้ำส่วนตัว และขนาดของห้องพัก

สมมุติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปแนวความคิดเพื่อตั้งสมมุติฐานในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงใต้แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงใต้แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่พักประจำในห้องพักของวิทยาลัยครู กับนักศึกษาไปกลับ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงใต้แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ทุกชั้นและทุกระดับ ซึ่งกำลังปฏิบัติงาน ศึกษาหรือฝึกอบรม ที่วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524 ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มหลายชั้น (Multi - Stage Sampling) โดยอาศัยตารางประมาณการสุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Estimate the Sample Size) (อ้างจากตารางสถิติของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) คือ

1. ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Proportional Stratified Sampling) คือแบ่งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่กำลังปฏิบัติงานหรือศึกษา ในแต่ละวิทยาลัยในอัตราส่วน ผู้บริหารและอาจารย์ร้อยละ 50 นักศึกษาอัตราส่วน ร้อยละ 7 ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กาญจนบุรี	49	24	60	30	3,721	260	3,830	314
นครปฐม	48	24	137	68	4,037	282	4,222	374
หมู่บ้านจอมบึง	49	24	99	50	2,732	191	2,880	265
เพชรบุรี	47	24	133	67	3,341	234	3,521	325
รวม	193	96	429	215	13,831	967	14,453	1,278

2. ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ซึ่งเป็นวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ประชากรทุกตัวมีโอกาสถูกเลือกมาใช้เท่า ๆ กัน โดยสุ่มตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้ในตารางข้างบน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดัดแปลงจากแบบสำรวจกิจกรรมในวิทยาลัย (The Inventory of College Activities or ICA) ของ อเล็กซานเดอร์ คับบลิว แอสติน (Alexander W. Astin) และฉบับภาษาไทยที่ วิจิตร สิ้นสิริ แปลและเรียบเรียง พร้อมทั้งศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับการศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในกลุ่มภาคตะวันตก และศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางค่านสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยสามท่าน ประกอบคาวย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสิริ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. รองศาสตราจารย์ประกอบ ระกิติ อาจารย์วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. นายกานต์ ภูมาศ รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยครูกาญจนบุรี และผู้เชี่ยวชาญทางการวิจัยสามท่าน ประกอบคาวย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. ดร.มิลินทร์ สำเภาเงิน อาจารย์ประจำศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. นายวิมล เตากล้า หัวหน้างานวิจัย กองวางแผน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ตรวจสอบพร้อมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งด้านรูปแบบ เนื้อหา และภาษาที่ใช้ เพื่อให้มีความชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็น
เหมาะสมแล้วไปทดลองใช้กับ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร
ศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน นำผลที่ได้มาคำนวณหาค่า
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ Alpha Coefficient ได้ค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.8863 (ดังตารางค่าความเชื่อมั่นในภาคผนวก)

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็นสองตอน
คือ

- ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย 4 ด้าน คือ
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม
ด้านกลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ลักษณะการตอบเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scales) รายละเอียดของแบบสอบถาม ปรากฏอยู่ใน
ภาคผนวก

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ไปยังวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกพร้อมกับนำแบบสอบถามไปดำเนินการ
ควยตนเองตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2525 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2525 ได้รับแบบ
สอบถามคืนมา 1,167 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.31 ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับและใช้ได้สมบูรณ์

สถานภาพ วิทยาลัยครู	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา				รวม จำนวน ที่ส่ง	จำนวน แบบ สอบถาม ที่รับคืน	ร้อยละ
					นักศึกษา ภาคปกติ		นักศึกษา อ.ค.ป.				
	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ	ส่ง	รับ			
กาญจนบุรี	24	24	30	29	92	92	168	127	314	272	86.62
นครปฐม	24	23	68	60	118	118	164	139	374	340	90.91
หมู่บ้านจอมบึง	24	23	50	42	77	69	114	100	265	234	88.30
เพชรบุรี	24	24	67	66	107	106	127	125	325	321	98.76
รวม	96	94	215	197	394	385	573	491	1278	1167	91.31

การจัดกระทำข้อมูล

แบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. พิจารณาเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย ที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้แสดงความเห็นใด ๆ ในบางข้อ โดยปล่อยว่างไว้ จะให้ค่าน้ำหนักคะแนน 3 เมื่อเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว นำมาหาค่าร้อยละของแบบสอบถามทั้งหมด

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน ในการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกในแต่ละคำถาม แบ่งออกเป็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

สำหรับข้อที่เป็นเชิงนิเสธ การให้คะแนนจะให้ค่าของคะแนนตรงข้ามจากข้อความที่กล่าวมาแล้ว

3. จำแนกแบบสอบถามตามตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์
4. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติเบื้องต้น

การหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

(ล่วน สายยศ 2522 : 51)

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร (ล่วน สายยศ 2522 : 100)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ΣX	แทน ผลรวมของคะแนน
$(\Sigma X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
X^2	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าความคิดเห็น (Opinionnaire) ของ จอห์น คับบลิว เบสต์ (Best. 1981 : 184) ซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้

3.6668 - 5.0000	สูง
2.3334 - 3.6667	ปานกลาง
1.0000 - 2.3333	ต่ำ

2. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 และ 3 ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (\text{Ferguson. 1971 : 152})$$

เมื่อ t	แทน ค่าที่จะพิจารณาใน t - distribution
$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
n_1	แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ใช้สูตร

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

(Winer. 1971 : 110)

เมื่อ F แทน ค่าที่จะพิจารณาใน F - distribution

MSb แทน ค่า Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MSw แทนค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

เมื่อพบ F มีนัยสำคัญ ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q-statistic ตามวิธี Newman - Keules Method

$$q = \frac{\bar{T}_{\text{largest}} - \bar{T}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS \text{ error}/n}}$$

(Winer. 1971 : 210 - 218)

เมื่อ q แทน ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

$\bar{T}_{\text{largest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของ Treatment ที่มีค่ามากที่สุด

$\bar{T}_{\text{smallest}}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของ Treatment ที่มีค่าน้อยที่สุด

n แทน ตัวกลางฮาร์โมนิคของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

MSerror แทน Mean Square error

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (Cronbach. 1971 :

161)

$$L = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ L แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 n แทน ค่าจำนวนข้อของข้อสอบถามทั้งฉบับ
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้สื่อความหมายได้ตรงกันในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน ค่าแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
q	แทน Studentized q-Statistic
$\bar{h}$	แทน Harmonic Mean

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูล ได้แบ่งเป็น 3 ตอนคือ
 ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลที่แสดงทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

ตอนที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบทัศนะระหว่าง ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยจำแนกตามสถานภาพ

ตอนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยจำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสถานที่พักอาศัย

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลที่แสดงถึง ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกออกเป็นสี่ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ วิเคราะห์โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ประเมินค่าความคิดเห็น (Opinionnaire) ของ จอห์น คัมบลิว เบสต์ (Best. 1981 : 184) ตามเกณฑ์ประเมินค่าความคิดเห็นดังนี้

3.6668 - 5.0000 สูง

2.3334 - 3.6667 ปานกลาง

1.0000 - 2.3333 ต่ำ

ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตาราง 3 ลักษณะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำแนกเป็นสถาบัน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	วค. ภาณุจันทร์ (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
1. อาจารย์ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพ เหมาะสมที่จะเป็นครู	3.3051	0.8051	3.5735	0.6765	3.6154	0.6531	3.5265	0.6662
2. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความ กระตือรือร้นในการสอน	3.2096	0.8264	3.4147	0.6795	3.5342	0.6559	3.2773	0.7166
3. อาจารย์ส่วนใหญ่สอนให้จำ เนื้อหามากกว่าวิธีการ	2.9191	0.9376	2.8441	0.8870	2.9188	0.8727	2.9657	0.9497
4. อาจารย์ส่วนใหญ่ชอบขยาย วิชาและจุดมุ่งหมายที่จะสอน ในชั่วโมงแรกของการสอน	3.9154	0.9927	4.1294	0.8695	4.1239	0.8008	3.9844	0.9235
5. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	3.7132	0.8142	3.9176	0.6419	3.8547	0.6320	3.8318	0.6730

ตาราง 3 (ต่อ)

	วค. กายจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หนองจอกบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน								
6. อาจารย์ส่วนใหญ่มีศิลปะในการ ถ่ายทอดวิชาความรู้	3.2353	0.8394	3.3971	0.6273	3.4402	0.6734	3.2928	0.7082
7. อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียม การสอนเป็นอย่างดี	3.2978	0.8987	3.4647	0.7419	3.5171	0.7008	3.3271	0.8036
8. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้น นักศึกษาให้แสดงความคิดเห็น ในชั้นเรียน	3.2904	1.0056	3.2441	0.8142	3.4359	0.8118	3.2336	0.8206
9. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ข้อคิด ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา	3.1360	0.8460	3.1441	0.8018	3.1368	0.7516	3.0966	0.8404
10. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเป็นเอง กับนักศึกษา	3.2463	0.8979	3.3588	0.8241	3.4957	0.7368	3.3956	0.8565
11. อาจารย์ใหญ่ ให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษา	3.1140	0.8536	3.3676	0.8397	3.3162	0.7657	3.3084	0.7796

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	วค. กัญจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หนองจอกบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
12. อาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการวางแผนการเรียนการสอน	2.6176	0.9874	2.7176	0.9421	2.7778	0.9504	2.5826	0.9748
13. อาจารย์ส่วนใหญ่มีเอกสารให้นักศึกษาประกอบการบรรยาย	3.0221	0.9488	2.9235	0.9439	2.9573	0.9752	2.8692	0.8848
14. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดค้นด้วยตนเอง	3.3051	0.9206	3.2794	0.7917	3.4060	0.7069	3.3209	0.8061
15. นักศึกษามีโอกาสอภิปรายกับอาจารย์ในคาบวิชาการอย่างอิสระ	2.9154	0.9964	2.9441	0.9500	3.1026	0.8275	2.8692	0.9126
16. นักศึกษส่วนใหญ่คนคาว่าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่อาจารย์สอน	2.8750	1.0304	2.9706	0.9212	3.1581	0.8866	2.9875	0.9519

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	วค.กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค.นครปฐม (N = 340 คน)		วค.พญาจอมบึง (N = 234 คน)		วค.เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
17. บรรยายภาคีในห้องเรียนมี ชีวิตชีวาน่าสนใจ	2.7721	0.9129	2.9529	0.7705	3.0043	0.7724	2.8255	0.8144
18. นักศึกษามีโอกาสรวมประเมิน ผลการสอนของอาจารย์	2.0478	0.8936	2.1941	0.8977	2.3291	0.9349	2.0467	0.9525
19. ภายหลังการเรียนการสอน วิทยาส์จะจัดกิจกรรม	2.2096	0.9274	2.5000	1.0175	2.5299	0.9200	1.9502	0.9104
20. นักศึกษาสามารถนำการสอน ของอาจารย์ไปปฏิบัติได้	2.9963	0.8948	3.1618	0.7984	3.2137	0.7621	2.9315	0.8715
รวม	3.0571	0.4348	3.1750	0.4598	3.2434	0.4418	3.0812	0.5000

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเห็นตรงกันว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสามารถของอาจารย์ อยู่ในระดับสูง แต่เกี่ยวกับการให้นักศึกษามีโอกาสรวมประเมินผล การสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยครูกาญจนบุรี และวิทยาลัยครูเพชรบุรี มีทัศนะเกี่ยวกับการจัดการบริหารวิชาการ ในระดับต่ำ นอกจากนี้ อาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางทุกขอ

ตาราง 4 หัตนะของผูบริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในวิทยาลัยครูคุณภาควิศวกรรม
จำแนกเป็นสถาบัน

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	วค. ภาณุเจริญบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
21. วิทยาลัยจัดการประชาสัมพันธ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.6066	0.9231	2.9206	0.8872	2.8974	0.9208	2.7477	0.9093
22. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตย ในกิจกรรมต่าง ๆ	2.8897	0.9226	3.1529	0.9986	3.1581	0.8769	2.9346	0.9546
23. ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของ วิทยาลัยเหมาะสมกับสภาพ ปัจจุบัน	2.9485	0.9077	3.1412	0.9551	3.1795	0.8653	2.9097	0.8916
24. วิทยาลัยมีบริการแนะแนว ที่มีประสิทธิภาพ	2.9632	1.0158	3.0265	0.9325	3.1068	0.9272	2.8100	0.9107

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	วค. กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หน่วยงานจอบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
25. ระบบการบริหารของวิทยาลัย สนับสนุนและเอื้อต่อความ ก้าวหน้าทางวิชาการ	3.0662	0.8903	3.1147	0.8834	3.1923	0.8399	2.9907	0.8569
26. นักศึกษาได้รับค่าปรึกษาและ ชี้แจงการเลือกวิชาเรียนจาก อาจารย์ที่ปรึกษาทดลองทะเบียน วิชาเรียน	2.5551	1.0681	2.6824	1.0694	2.8632	1.0433	2.5950	0.9896
27. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษา เลือกวิชาเรียนได้อย่าง กว้างขวาง	2.5037	1.0968	2.9118	1.0634	2.8419	1.0587	2.7508	0.9970
28. วิทยาลัยจัดบริการค่านุภาพ อนันต์อย่างมีประสิทธิภาพ	2.3088	0.8592	2.7353	0.9156	2.6538	0.7888	2.4330	0.8923

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	วค. กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หน่วยงานจอบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
29. วิทยาลัยมีบริการการพิมพ์เอกสาร ตำรา คู่มือการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ	2.5699	0.8983	2.8794	0.9122	2.7778	0.9367	2.7664	0.9511
30. หนังสือในห้องสมุดส่วนมาก มีเนื้อหาสอดคล้องตรงกับ วิชาที่จะศึกษาค้นคว้า	2.8051	0.9883	3.5029	0.8875	3.2607	0.9473	3.1153	1.0136
31. ระเบียบของห้องสมุดเอื้อ อำนวยความสะดวกแก่ ผู้มาศึกษาค้นคว้า	2.9853	1.0017	3.5676	0.7972	3.2735	0.9183	3.2368	0.8624
32. วิทยาลัยมีบริการช่วยเหลือ นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน	2.5368	1.0409	2.6824	1.1337	2.3675	0.9987	2.3551	0.9961
33. รูปแบบการบริหารกิจการ นักศึกษามีความเหมาะสม	2.7059	0.8686	2.8853	0.8800	2.8120	0.7576	2.7664	0.8357

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	วค. กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
34. คณะกรรมการของนักศึกษา ทำหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรม ร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร	2.6618	0.9069	2.9765	0.9982	2.9017	0.9000	2.8411	0.9632
35. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความ ร่วมมือในการจัดกิจกรรม ของนักศึกษา	2.8162	0.9659	2.8118	0.9806	2.9444	0.8698	2.7352	0.9126
36. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วม กิจกรรมตามวิชาการ เช่น การฟังปาฐกถา การจัด นิทรรศการทางวิชาการ ฯลฯ	2.4559	0.9633	2.5941	0.9563	2.8248	0.8736	2.4860	0.8735

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	วค.กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค.นครปฐม (N = 340 คน)		วค.หนุ่ยปานจอมปึง (N = 234 คน)		วค.เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
37. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เช่น กีฬาภายใน วิทยาลัย กีฬาระหว่าง วิทยาลัย ฯลฯ	2.5184	0.9526	2.8059	0.9973	2.7607	0.9092	2.7227	0.9848
38. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น การจัดนิทรรศการศิลปะ วัฒนธรรม งานเทศกาลต่างๆ	2.5037	0.8928	2.7029	0.9169	2.7222	0.8207	2.5732	0.8073
39. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ	2.4081	0.8838	2.5912	0.9220	2.4957	0.9089	2.6542	0.9364

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	วค. กายูจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
40. นักศึกษามีโอกาสประเมิน กิจกรรมร่วมกับอาจารย์ และผู้บริหาร	2.1581	0.8681	2.3382	0.9533	2.3376	0.8943	2.1433	0.8757
เฉลี่ย	2.6483	0.2438	2.9012	0.2976	2.8686	0.2776	2.7284	0.2566

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูภาคตะวันตกวิทยาลัย มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกาญจนบุรีกับวิทยาลัยครูเพชรบุรี มีทัศนะเกี่ยวกับการให้นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูนครปฐมกับวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารทุกขอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
จำแนกเป็นสถาบัน

สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน	วค.กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค.นครปฐม (N = 340 คน)		วค.หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค.เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
41. นักศึกษาคบเพื่อนที่สนใจ การเรียน	2.9449	0.8973	3.1059	0.8132	3.1752	0.7464	3.0530	0.8064
42. นักศึกษาเลือกวิชาเรียน ตามเพื่อน	2.9485	1.0367	3.0353	1.0242	3.1667	1.0117	3.0623	1.0258
43. นักศึกษาได้รับคำแนะนำใน เรื่องการเรียนจากเพื่อนรุ่นพี่	2.4963	0.8969	2.5853	0.9993	2.7265	1.0032	2.6262	0.9765
44. นักศึกษาปรึกษาหาข้อสรุปและรวม แก้ปัญหาในการเรียนกับเพื่อน	3.0184	0.9468	3.1735	0.8770	3.1068	0.8600	3.0467	0.8372
45. นักศึกษาประสบปัญหาในการ ทำงานเป็นกลุ่ม	2.9853	1.0694	2.9647	1.0299	2.8291	1.0748	2.9252	0.9718

ตาราง 5 (ต่อ)

	วค.กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค.นครปฐม (N = 340 คน)		วค.หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค.เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
สภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อน								
46. นักศึกษาช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน	3.1397	0.9306	3.2735	0.9210	3.2735	0.8654	3.2087	0.8273
47. นักศึกษาร่วมรับประทานอาหาร อาหารเป็นกลุ่ม	3.2684	0.9670	3.4618	0.9693	3.1325	0.9998	3.2025	1.0091
48. นักศึกษาใช้เวลาว่างสรรค์ กับเพื่อนร่วมวิทยาลัยใน โอกาสต่าง ๆ	2.9669	0.9266	3.0735	0.9488	2.8291	0.9429	2.8847	0.9198
49. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้มีการ รวมกลุ่มสังสรรค์กันเสมอ	2.7574	0.9757	2.8471	1.0220	2.6325	0.9901	2.5763	0.9055
50. นักศึกษามีโอกาสถกเถียง อภิปรายทางวิชาการอย่าง อิสระในกลุ่มเพื่อน	3.0074	1.0556	3.0882	1.0238	2.9615	0.9372	2.8660	1.0387

ตาราง 5 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อน	วค. ภาณุเจริญบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	X
51. นักศึกษาใช้เวลาว่างใน ห้องสมุด	2.7169	0.9156	3.0618	0.9116	2.8034	0.9333	2.8162	0.9489
52. นักศึกษารวมมือกับเพื่อน ๆ จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง	2.5110	0.9131	2.6971	0.9713	2.6111	0.8780	2.4174	0.9050
53. มีการพบปะพบปะเรียนก่อนสอบ ในหมู่บ้านศึกษา	2.6875	1.0423	2.7882	0.9848	2.7179	1.0262	2.5327	0.9809
54. นักศึกษาขอใบผลการพนัน หรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน	3.1324	1.1954	3.8735	1.1231	3.7778	1.0734	3.8816	1.0717
55. นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาค้นคว้า ทางวิชาการนอกเหนือจากหลักสูตร	2.3934	0.8393	2.4147	0.8699	2.4402	0.8633	2.3707	0.8567
เฉลี่ย	2.8650	0.2592	3.0296	0.3559	2.9456	0.3355	2.8980	0.3835

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา กลุ่มภาคตะวันตกวิทยาลัย มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมตามกลุ่มเพื่อนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง และวิทยาลัยครูเพชรบุรี มีทัศนะว่านักศึกษาไม่เต็มศรัทธาและไม่เลื่อมใสในการพนัน อยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูกาญจนบุรีมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมตามกลุ่มเพื่อนทุกข้อในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในวิทยาลัยครูภูมิภาคระนอง
จำแนกเป็นสถาบัน

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	วค.กาญจนบุรี (N = 272 คน) $\bar{X}_1$		วค.นครปฐม (N = 340 คน) $\bar{X}_2$		วค.หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน) $\bar{X}_3$		วค.เพชรบุรี (N = 321 คน) $\bar{X}_4$	
	S		S		S		S	
56. อาคารสถานที่เรียน ตั้งอยู่ใน ที่เหมาะสมไปมาสะดวก	2.2574	1.0695	3.7471	0.8862	3.0812	1.0912	3.2586	0.9006
57. ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอแก่ การศึกษาคนควา	2.2978	0.9190	3.5000	0.9104	2.8675	0.9004	2.8785	0.9751
58. วิทยาลัยมีสนามกีฬาเพียงพอ กับความต้องการของนักศึกษา	2.6360	0.9738	3.4324	0.8815	3.3077	0.8638	3.5670	0.8675
59. สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเท ได้ดี และมีแสงสว่างพอเหมาะ	3.4081	1.0050	3.5500	0.8521	3.4231	0.8817	3.5576	0.8351
60. ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับ จำนวนนักศึกษา	3.4963	0.9092	3.6971	0.8480	3.5940	0.8035	3.6885	0.8040

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมอาคารสถานที่	วค.กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค.นครปฐม (N = 340 คน)		วค.หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค.เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
61. วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการและ เครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ สำหรับฝึกสอนได้หรือไม่อย่าง เพียงพอ	2.7059	0.9381	3.1294	0.8314	2.9872	0.8813	2.9346	0.8832
62. นักศึกษามีที่ทำงานนอก ห้องเรียนอย่างเพียงพอ	3.0662	1.0465	3.1647	0.9728	3.2009	1.0432	3.0561	1.0078
63. มีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ และมีที่นั่งรับประทานอาหาร เพียงพอ	2.6618	0.9467	2.9324	0.9047	2.8291	0.9058	2.6822	0.9041
64. ราคาอาหารเหมาะสมกับ ปริมาณและคุณภาพ	2.2500	0.9430	3.2206	0.8866	2.5641	0.8972	2.1994	0.9408
65. ราคาอาหารเหมาะสมกับ ปริมาณและคุณภาพ	2.6507	1.0198	3.4824	0.8217	2.9444	0.9317	2.1059	0.9460

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมตามอาคารสถานที่	วค. กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หนองบัวลำภู (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
66. มีบริการนำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ	2.5147	1.0502	3.0794	1.0231	3.2222	0.9594	2.4953	1.0872
67. มีห้องน้ำของสวทที่ถูกต้อง สะอาดเพียงพอเพียง	2.8272	1.0217	3.1765	0.9367	3.2350	0.9585	2.3271	1.0318
68. มีบริการด้านกายเอกสักร้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.7069	1.0389	3.0882	1.0181	3.1709	1.0046	3.4299	0.9563
69. มีบริการด้านไปรษณีย์อย่างมีประสิทธิภาพ	2.6691	0.9532	2.9706	0.9465	2.7991	0.9618	3.5296	0.8329
70. มีการตกแต่งอาคารสถานที่สวยงามอยู่เสมอ	2.9191	0.9532	2.9559	0.8455	2.8333	0.8654	2.7757	0.8836

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	วค.กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค.นครปฐม (N = 340 คน)		วค.หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค.เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
71. ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระ น่าสนใจและทันสมัยเสมอ	2.9926	1.0128	2.8824	0.9301	2.9060	0.8439	2.6480	0.9375
เฉลี่ย	2.7537	0.3630	3.2506	0.2794	3.0604	0.2666	3.0084	0.4686

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทุกวิทยาลัย มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกาญจนบุรี มีทัศนะเกี่ยวกับอาคารสถานที่เรียน จำนวนหนึ่งส่อในทางลบ และสภาพของโรงอาหารอยู่ในระดับต่ำ วิทยาลัยครูนครปฐมมีทัศนะ เกี่ยวกับอาคารสถานที่เรียนกับขนาดของห้องเรียน อยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูเพชรบุรีมีทัศนะต่อขนาดของห้องเรียน ในระดับสูง แต่มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพของโรงอาหาร กับสภาพของห้องน้ำของสาม อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นทั้งสามวิทยาลัยมีทัศนะต่อข้ออื่น ๆ ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ทุกข้อ ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน

สภาพแวดล้อมด้าน	วค. กาญจนบุรี (N = 272 คน)		วค. นครปฐม (N = 340 คน)		วค. หนองบัวลำภู (N = 234 คน)		วค. เพชรบุรี (N = 321 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S	$\bar{X}_4$	S
การเรียนการสอน	3.0571	0.4348	3.1750	0.4498	3.2434	0.4418	3.0812	0.5000
การบริหาร	2.6483	0.2438	2.9012	0.2976	2.8686	0.2776	2.7284	0.2566
กลุ่มเพื่อน	2.8650	0.2592	3.0296	0.3559	2.9456	0.3355	2.8980	0.3835
อาคารสถานที่	2.7537	0.3630	3.2506	0.2794	3.0604	0.2666	3.0084	0.4686
เฉลี่ย	2.8310	0.1748	3.0891	0.1553	3.0295	0.1629	2.9290	0.1535

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทุกวิทยาลัยมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยเป็นส่วนรวมทั้งสิ้น โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ต่อสภาพแวดล้อมแต่ละวิทยาลัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของแต่ละวิทยาลัยมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 8 อันดับค่าคะแนนทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน

สภาพแวดล้อม ด้าน	วค.กาญจนบุรี (N = 272คน)		วค.นครปฐม (N = 340คน)		วค.หมู่บ้านจอมบึง (N = 234 คน)		วค.เพชรบุรี (N = 321คน)	
	$\bar{X}_1$	อันดับที่	$\bar{X}_2$	อันดับที่	$\bar{X}_3$	อันดับที่	$\bar{X}_4$	อันดับที่
การเรียนการสอน	3.0571	1	3.1750	2	3.2434	1	3.0812	1
การบริหาร	2.6483	4	2.9012	4	2.8686	4	2.7284	4
กลุ่มเพื่อน	2.8650	2	3.0296	3	2.9456	3	2.8980	3
อาคารสถานที่	2.7537	3	3.2506	1	3.0604	2	3.0084	2

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงกับวิทยาลัยครูเพชรบุรี ให้ค่าคะแนนทัศนะเป็นอันดับที่ตรงกัน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ส่วนวิทยาลัยครูกาญจนบุรีให้ค่าคะแนนทัศนะเรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร แต่วิทยาลัยครูนครปฐมให้ค่าคะแนนทัศนะเรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ตาราง 9 พัฒนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
จำแนกตามสถานภาพ

	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	X ₁	S	X ₂	S	X ₃	S
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน						
1. อาจารย์ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู	3.4468	0.6155	3.4112	0.7060	3.5342	0.7187
2. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการสอน	3.3298	0.6622	3.1929	0.6335	3.3916	0.7534
3. อาจารย์ส่วนใหญ่สอนให้จำเนื้อหามากกว่าวิธีการ	2.7766	0.8695	2.7107	0.8467	2.9692	0.9259
4. อาจารย์ส่วนใหญ่บอกขอบข่ายวิชาและจุดมุ่งหมายที่จะสอนในชั่วโมงแรกของการสอน	3.8617	0.8501	3.7665	0.7866	4.1187	0.9219
5. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	3.8298	0.5982	3.7766	0.5984	3.8470	0.7247

ตาราง 9 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
6. อาจารย์ส่วนใหญ่มีคิดปะในการถ่ายทอดวิชาความรู้	3.3830	0.6240	3.3452	0.6489	3.3333	0.7396
7. อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนเป็นอย่างดี	3.2553	0.6868	3.2995	0.7119	3.4361	0.8194
8. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.2553	0.8157	3.0711	0.7922	3.3436	0.8800
9. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา	3.3617	0.6534	3.1066	0.6879	3.1073	0.8598
10. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.5106	0.7724	3.3249	0.7667	3.3653	0.8586
11. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อนักศึกษา	3.5426	0.7134	3.3706	0.7558	3.2340	0.8343
12. อาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน	2.5000	0.8392	2.6091	0.8947	2.7009	0.9912

ตาราง 9 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
13. อาจารย์ส่วนใหญ่มีเอกสารให้นักศึกษา ก่อนการบรรยาย	3.0957	0.9048	3.1218	0.8115	2.8801	0.9588
14. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดค้น ด้วยตนเอง	3.0745	0.7930	3.1320	0.7443	3.3916	0.8175
15. นักศึกษามีโอกาสอภิปรายกับอาจารย์ในทาง วิชาการอย่างอิสระ	2.8404	0.9650	2.9746	0.8357	2.9543	0.9467
16. นักศึกษามีโอกาสนึกค้นคว้าเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่อาจารย์สอน	2.7553	0.9531	2.7614	0.9683	3.0674	0.9375
17. บรรยากาศในห้องเรียนมีวัสดุที่น่าสนใจ	2.9894	0.6639	2.8173	0.7264	2.8904	0.8562
18. นักศึกษามีโอกาสร่วมประเมินผลการสอน ของอาจารย์	2.0426	0.8788	2.2234	0.9263	2.1404	0.9293

ตาราง 9 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมตามการเรียนรู้การสอน	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
19. ภายหลังการเรียนการสอน วิทยาลัย จะจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นส่วนรวม	2.2553	0.9939	2.2132	0.9611	2.3071	0.9800
20. นักศึกษาสามารถนำการสอนของ อาจารย์ไปปฏิบัติได้	2.8830	0.7457	2.9594	0.7548	3.1153	0.8654
เฉลี่ย	3.0995	0.4806	3.0594	0.4216	3.1564	0.4615

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อม
ด้านการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะ
เกี่ยวกับการชี้แจงขอขยาย เนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายในการสอน และความรู้ความสามารถของอาจารย์ อยู่ในระดับสูง แต่ทัศนะ
ที่เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของอาจารย์และการจัดกิจกรรมทางวิชาการ อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้มีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 10 ทิศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
จำแนกตามสถานภาพ

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
21. วิทยาลัยจัดการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.8617	0.7124	2.8426	0.8455	2.7774	0.9499
22. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตยในกิจกรรมต่าง ๆ	3.1489	0.9153	3.0102	0.8806	3.0251	0.9713
23. ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของวิทยาลัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	3.1170	0.7600	2.8376	0.9053	3.0776	0.9275
24. วิทยาลัยมีบริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ	3.1596	0.7938	2.9391	0.9348	2.9543	0.9682
25. ระบบการบริหารของวิทยาลัยสนับสนุนและเอื้อต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.0426	0.8910	2.8376	0.9280	3.1450	0.8462

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
26. นักศึกษาได้รับคำปรึกษาและชี้แจงการเลือกวิชาเรียนจากอาจารย์ที่ปรึกษาจนลงทะเบียนวิชาเรียน	3.0426	0.9030	2.7919	0.9701	2.5959	1.0674
27. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิชาเรียนได้อย่างกว้างขวาง	2.8511	1.0049	2.6396	0.9830	2.7751	1.0843
28. วิทยาลัยจัดบริการคำปรึกษาพจนานุกรมอย่างมีประสิทธิภาพ	2.7766	0.8695	2.6497	0.8294	2.4852	0.8962
29. วิทยาลัยมีบริการการพิมพ์เอกสาร ทำรา	2.6915	0.9840	2.6853	0.8992	2.7785	0.9314
30. หนังสือในห้องสมุดส่วนมากมีเนื้อหาสอดคล้องตรงกับวิชาที่จะศึกษาค้นคว้า	3.2021	0.9681	3.0609	0.9071	3.2112	1.0108

สภาพแวดล้อมการบริหาร	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
31. ระเบียบของห้องสมุดเพื่ออำนวยความสะดวก การศึกษาคนควา	3.4574	0.7987	3.2792	0.8007	3.2637	0.9478
32. วิทยาด้านบริการช่วยเหลือ นักศึกษาที่มีปัญหา ทางการเงิน	2.8191	0.9612	2.5939	0.9245	2.4384	1.0869
33. รูปแบบการบริหารกิจกรรมนักศึกษา มีความเหมาะสม	3.0426	0.8285	2.8325	0.8128	2.7614	0.8479
34. คณะกรรมการของนักศึกษาทำหน้าที่วางแผน การจัดกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร	3.0745	0.9417	2.9492	0.9189	2.8048	0.9595
35. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัด กิจกรรมของนักศึกษา	2.6064	0.8194	2.6041	0.8722	2.8893	0.9551

ตาราง 10 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
36. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมตามวิชาการ เช่น การฟังปาฐกถา การจัดนิทรรศการทางวิชาการ ฯลฯ	2.3298	0.8474	2.4416	0.8348	2.6358	0.9495
37. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เช่น กีฬากายในวิทยาลัย กีฬาระหว่างวิทยาลัย ฯลฯ	2.6489	0.8763	2.6751	0.8899	2.7203	0.9986
38. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น การจัดนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม งานเทศกาลต่าง ๆ	2.6064	0.7927	2.5888	0.8259	2.6347	0.8836
39. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ	2.4468	0.7981	2.5127	0.8608	2.5651	0.9425

ตาราง 10 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
40. นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรมร่วมกับ อาจารย์และผู้บริหาร	2.2340	0.9324	2.1929	0.8826	2.2546	0.9073
เฉลี่ย	2.8580	0.3173	2.7482	0.2425	2.7397	0.2663

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูชุมภาตตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อม
ด้านการบริหารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายขอบพบ ว่า ผู้บริหารมีทัศนะต่อการรวมกิจกรรมทางวิชาการ
และการให้นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนอาจารย์และนักศึกษามีทัศนะต่อการให้นักศึกษามีโอกาสประเมิน
กิจกรรมอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 11 ที่ตั้งของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมตามกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครูกุสุมาลย์วันตก
จำแนกตามสถานภาพ

	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
สภาพแวดล้อมตามกลุ่มเพื่อน						
41. นักศึกษาคบเพื่อนที่สนใจการเรียน	2.6809	0.6754	2.6599	0.8088	3.2009	0.7962
42. นักศึกษาเลือกวิชาเรียนตามเพื่อน	3.4043	0.8207	3.4264	0.8754	2.9258	1.0486
43. นักศึกษาได้รับคำแนะนำในเรื่องการเรียน จากเพื่อน	2.7553	0.7432	2.7513	0.9281	2.5548	0.9993
44. นักศึกษาปรึกษาหารือและรวมแก้ปัญหา ในการเรียนกับเพื่อน	2.9681	0.8608	2.9086	0.7901	3.1427	0.8964
45. นักศึกษาประสบปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่ม	3.1277	0.8454	2.8782	0.8721	2.9224	1.0822
46. นักศึกษาช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	3.1809	0.8291	2.9442	0.8280	3.2922	0.8952
47. นักศึกษาร่วมรับประทานอาหารเป็นกลุ่ม	3.1383	0.8750	3.0508	0.8675	3.3459	1.0222

	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
48. นักศึกษาใช้เวลาสังสรรค์กับเพื่อน รวมวิทยาลัยในโอกาสต่าง ๆ	2.9043	0.9398	2.8579	0.7760	2.9726	0.9700
49. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้มีการรวมกลุ่มสังสรรค์ กันเสมอ	3.0532	0.9545	2.9239	0.8447	2.6233	0.9947
50. นักศึกษามีโอกาสถกเถียง อภิปรายทางวิชาการ อย่างอิสระในกลุ่มเพื่อน	2.9362	0.9816	2.8426	0.9479	3.0194	1.0390
51. นักศึกษาใช้เวลาว่างในของสมุด	2.5000	0.8132	2.5635	0.8158	2.9680	0.9496
52. นักศึกษารวมมือกับเพื่อน ๆ จัดกิจกรรม เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัย	2.4787	0.8517	2.5888	0.8503	2.5616	0.9512
53. มีการพบทวนบทเรียนก่อนสอบในหมู่นักศึกษา	2.5000	0.8768	2.5330	0.9557	2.7329	1.0296

	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
54. นักศึกษาชอบแผนการพนัน หรือดื่มสุรา เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน	3.4681	1.1426	3.3959	1.1091	3.7717	1.1565
55. นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาคนควาทาง วิชาการนอกเหนือจากหลักสูตร	2.2021	0.9109	2.1878	0.8393	2.4726	0.8447
เฉลี่ย	2.8865	0.3630	2.8342	0.3185	2.9382	0.3526

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยสุพรรณภูมิภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม
 ตามกลุ่มเพื่อน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีทัศนคติเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม
 เพื่อศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา อยู่ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษามีทัศนคติการไม่เล่นการพนันหรือไม่ดื่มสุรา อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้
 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนคติในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 12 ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมตามอาคารสถานที่ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
จำแนกตามสถานภาพ

สภาพแวดล้อมตามอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
56. อาคารสถานที่เรียน ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม ไปมาสะดวก	2.9787	1.0774	3.0711	1.0809	3.1621	1.1288
57. ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอแก่การศึกษาคนควา	2.9681	0.9887	2.9239	0.8917	2.9167	1.0566
58. วิทยาลัยมีสนามกีฬาเพียงพอกับความต้องการ ของนักศึกษา	3.7128	0.8753	3.3553	0.9560	3.1884	0.9597
59. สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ และมีแสงสว่างพอเหมาะ	3.6277	0.8549	3.5381	0.7659	3.4692	0.9222
60. ห้องเรียนมีขนาด เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	3.7234	0.7952	3.5888	0.8442	3.6256	0.8507
61. วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือ เครื่องใช้เพียงพอ	3.1064	0.8356	2.9594	0.9026	2.9292	0.8967

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมตามอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
62. มีที่นั่งพักผ่อนใดรวมไม่อย่างเพียงพอ	3.3404	0.8744	3.1117	0.9782	3.0970	1.0347
63. นักศึกษาที่มีที่ทำงานนอกห้องเรียนอย่างเพียงพอ	2.9574	0.8788	2.7716	0.8999	2.7626	0.9287
64. มีโรงอาหารที่ถูกละเลยและมิดิน้ำ						
รับประทานอาหาร เพียงพอ	2.4681	1.0234	2.5279	0.9977	2.6062	1.0137
65. ราคาอาหารเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ	3.0745	0.8705	3.0508	0.8849	3.0833	1.0057
66. มีบริการนำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ	2.9255	0.9068	2.7614	1.0247	2.8162	1.1127
67. มีห้องนำดื่มที่ถูกละเลยอย่างพอเพียง	2.9574	1.0151	2.7259	0.9125	2.8973	1.0843
68. มีบริการคานายเอกสารอย่างมีประสิทธิภาพ	3.1809	1.0366	3.0254	1.1669	3.1210	1.0035
69. มีบริการคานไปรษณียอย่างมีประสิทธิภาพ	3.1383	0.9344	3.1675	0.9728	2.9737	0.9812
70. มีการตกแต่งอาคารสถานที่สวยงามอยู่เสมอ	2.9894	0.8487	2.9239	0.8264	2.8493	0.9047

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$
71. ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจและทันสมัยเสมอ	3.0106	0.8859	2.7056	0.8717	2.8630
เฉลี่ย	3.1350	0.3278	3.0130	0.2961	3.0225

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยสุภานุภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีทัศนะเกี่ยวกับสนามกีฬาและขนาดของห้องเรียน อยู่ในระดับสูง นอกจากนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะในระดัปานกลางทุกข้อ

ตาราง 13 ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ

สภาพแวดล้อมด้าน	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S	$\bar{X}_3$	S
การเรียนการสอน	3.0995	0.4806	3.0594	0.4216	3.1564	0.4615
การบริหาร	2.8580	0.3173	2.7482	0.2425	2.7897	0.2663
กลุ่มเพื่อน	2.8865	0.3630	2.8342	0.3185	2.9671	0.3526
อาคารสถานที่	3.1350	0.3278	3.0130	0.2961	3.0225	0.2589
เฉลี่ย	2.9945	0.1427	2.9137	0.1470	2.9829	0.1519

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก เป็นส่วนรวมทั้งดีค่าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ทักษะต่อสภาพแวดล้อมแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 14 อันดับค่าคะแนนทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานภาพ

สภาพแวดล้อมด้าน	ผู้บริหาร (N = 94 คน)		อาจารย์ (N = 197 คน)		นักศึกษา (N = 876 คน)	
	$\bar{X}_1$	อันดับที่	$\bar{X}_2$	อันดับที่	$\bar{X}_3$	อันดับที่
การเรียนการสอน	3.0995	2	3.0594	1	3.1564	1
การบริหาร	2.8580	4	2.7482	4	2.7897	4
กลุ่มเพื่อน	2.8865	3	2.8342	3	2.9671	3
อาคารสถานที่	3.1350	1	3.0130	2	3.0225	2

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์และนักศึกษา ให้ค่าคะแนนทัศนะต่อสภาพแวดล้อมเป็นอันดับตรงกัน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ส่วนผู้บริหารให้ค่าคะแนนทัศนะเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ตาราง 15 ทิศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูภูมิภาคตะวันตก จำแนกตาม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
1. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งผลิตภาพเฉพาะผู้ที่จะเป็นครู	3.5743	0.6817	3.4704	0.7708
2. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งความรู้ที่กระตือรือร้นในการสอน	3.3922	0.7094	3.3905	0.8197
3. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งสอนให้จำเนื้อหามากกว่าวิธีการ	2.9405	0.8949	3.0148	0.9728
4. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งบอกขอบข่ายวิชาและจุดมุ่งหมาย ที่จะสอนในชั่วโมงแรกของการสอน	4.2305	0.8090	3.9408	1.0546
5. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	3.8792	0.6729	3.7959	0.7986
6. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งคิดปะในการถ่ายทอดวิชาความรู้	3.3532	0.6890	3.3018	0.8139
7. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งเตรียมการสอนมาอย่างดี	3.4368	0.7700	3.4349	0.8935
8. อาจารย์ส่วนใหญ่มุ่งกระตุ้นนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็น ในชั้นเรียน	3.3903	0.8457	3.2692	0.9284

สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
9. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา	3.1561	0.8129	3.0296	0.9012
10. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.4126	0.7985	3.2899	0.9429
11. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษา	3.2528	0.8092	3.2041	0.8731
12. อาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการวางแผนการเรียนการสอน	2.6561	0.9682	2.7722	1.0241
13. อาจารย์ส่วนใหญ่เอกสารให้นักศึกษาประกอบการบรรยาย	2.8494	0.9284	2.9290	1.0049
14. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดค้นด้วยตนเอง	3.4052	0.7859	3.3698	0.8661
15. นักศึกษามีโอกาสอภิปรายกับอาจารย์ในด้านวิชาการอย่างอิสระ	2.9907	0.9245	2.8964	0.9796
16. นักศึกษามีโอกาสดูแลเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่อาจารย์สอน	3.0669	0.9048	3.0680	0.9837

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
17. บรรยายภาคในท้องเรียนมีผู้วิเศษน่าสนใจ	2.9126	0.8266	2.8550	0.9015
18. นักศึกษามีโอกาสรวมประเมินผลการสอนของอาจารย์	2.0818	0.8890	2.2337	0.9844
19. ภายหลังการเรียนการสอน วิทยาลัยจะจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นส่วนรวม	2.2509	0.9699	2.3964	0.9909
20. นักศึกษาสามารถนำการสอนของอาจารย์ไปปฏิบัติได้	3.1245	0.8659	3.1006	0.8657
เฉลี่ย	3.1678	0.4960	3.1382	0.4092

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของวิทยาลัยกลุ่มภาคตะวันตก มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมความสามารถในการเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะเกี่ยวกับการที่นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์ระดับต่ำ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทักษะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางวิชาการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ และนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทักษะต่อการที่อาจารย์แจ้งข้อบช่าย เนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายในการสอน และความรู้ความสามารถของอาจารย์ อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทักษะอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 16 ที่คณะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ทางการเรียน

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
21. วิทยาลัยจัดการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.7918	0.9302	2.7544	0.9815
22. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตยในกิจกรรมต่าง ๆ	3.0186	0.9531	3.0355	1.0009
23. ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของวิทยาลัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	3.0967	0.9385	3.0473	0.9103
24. วิทยาลัยมีบริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ	2.9535	0.9551	2.9556	0.9901
25. ระบบการบริหารของวิทยาลัยสนับสนุนและเอื้อต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.1710	0.8236	3.1036	0.8807
26. นักศึกษาได้รับค่าปรึกษาและชี้แจงการเลือกวิชาเรียนจากอาจารย์ที่ปรึกษาจนลงทะเบียวิชาเรียน	2.5353	1.0881	2.6923	1.0278

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
27. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิชาเรียนได้อย่างกว้างขวาง	2.6989	1.0510	2.8964	1.1261
28. วิทยาลัยจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพ	2.4665	0.9010	2.5148	0.8891
29. วิทยาลัยมีบริการการพิมพ์เอกสาร คำรา ตูมือ การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	2.7138	0.9374	2.8817	0.9136
30. หนังสือในห้องสมุดส่วนมากมีเนื้อหาสอดคล้องตรงกับวิชาที่จะศึกษาค้นคว้า	3.1729	0.9735	3.2722	1.0660
31. ระเบียบข้อของสมุดใช้อ่านวยต่อการศึกษาค้นคว้า	3.2584	0.9266	3.2722	0.9789
32. วิทยาลัยมีบริการช่วยเหลือ นักศึกษาผู้มีปัญหาทางการเงิน	2.3662	1.0890	2.5533	1.0751

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
33. รูปแบบการบริหารกิจกรรมนักศึกษาที่มีความเหมาะสม	2.7323	0.8204	2.8077	0.8893
34. คณะกรรมการของนักศึกษาทำหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร	2.8030	0.9908	2.8077	0.9091
35. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	2.9082	0.9440	2.8580	0.9732
36. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น การฟังปาฐกถา การจัดนิทรรศการทางวิชาการ ฯลฯ	2.6283	0.9490	2.6479	0.9515
37. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เช่น กีฬาภายในวิทยาลัย กีฬาระหว่างวิทยาลัย ฯลฯ	2.7379	0.9897	2.6923	1.0133

สภาพแวดล้อมตามการบริหาร	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
38. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมตามศิลปวัฒนธรรม เช่น การจัดนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม งานเทศกาลต่าง ๆ	2.6375	0.8720	2.6302	0.9030
39. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ	2.5353	0.9334	2.6124	0.9564
40. นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร	2.1970	0.8877	2.3462	0.9316
เฉลี่ย	2.7712	0.2834	2.8191	0.2462

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ของวิทยาลัยครูคุณภาควัฒนกิจ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ห เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทักษะที่นักศึกษาที่มีโอกาสรวมประเมินกิจกรรม อยู่ใน ระดับต่ำ นอกจากนี้ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทักษะในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 17 ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สภาพแวดล้อมทางกลุ่มเพื่อน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
41. นักศึกษาคบเพื่อนที่สนใจการเรียน	3.2361	0.7804	3.1450	0.8187
42. นักศึกษาเลือกวิชาเรียนตามเพื่อน	2.9480	1.0522	2.8905	1.0435
43. นักศึกษาได้รับคำแนะนำในเรื่องการเรียนจากเพื่อนรุ่นพี่	2.5130	0.9882	2.6213	1.0155
44. นักศึกษารับรู้ภาษาหรืออะไรรวมแก้ปัญหาในการเรียนกับเพื่อน	3.1914	0.9086	3.0651	0.8725
45. นักศึกษาประสบปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่ม	2.8625	1.0551	3.0178	1.1189
46. นักศึกษาช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	3.3197	0.8770	3.2485	0.9230
47. นักศึกษาร่วมรับประทานอาหารเป็นกลุ่ม	3.4015	1.0150	3.2574	1.0287
48. นักศึกษาใช้เวลาว่างร่วมกับเพื่อนร่วมวิทยาลัยในโอกาสต่าง ๆ	3.0056	0.9831	2.9201	0.9480

สภาพแวดล้อมตามกลุ่มเพื่อน	นักศึกษาพัฒนาสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาพัฒนาสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
49. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้มีการรวมกลุ่มสังสรรค์กันเสมอ	2.6375	0.9748	2.6006	1.0265
50. นักศึกษามีโอกาสถกเถียง อภิปรายทางวิชาการ อย่างอิสระในกลุ่มเพื่อน	3.0948	1.0304	2.8994	1.0430
51. นักศึกษาใช้เวลาว่างในทองสนุก	3.0037	0.9435	2.9112	0.9581
52. นักศึกษารวมมือกับเพื่อน ๆ จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ ชื่อเสียงของวิทยาลัย	2.5576	0.9422	2.5680	0.9667
53. มีการพบปะพบปะเรียนก่อนสอบในหมู่นักศึกษา	2.7435	1.0144	2.7160	1.0545
54. นักศึกษาชอบเล่นการพนัน หรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน	3.7398	1.1688	3.8225	1.1366

ตาราง 17 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมตามกลุ่มเพื่อน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
55. นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาความรู้ทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตร	2.4758	0.8436	2.4675	0.8477
เฉลี่ย	2.9820	0.3619	2.9434	0.3456

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทักษะความสามารถด้านกลุ่มเพื่อน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะเกี่ยวกับการที่นักศึกษาไม่เดินทางหนีหรือไม่ทิ้งสุรา อยู่ในระดับสูง

ตาราง 18 ลักษณะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
56. อาคารสถานที่เรียน ตั้งอยู่ในที่เหมาะสมไปมาสะดวก	3.1784	1.1277	3.1361	1.1319
57. ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอแก่การศึกษาค้นคว้า	2.8569	1.0464	3.0118	1.0674
58. วิทยาลัยมีสนามกีฬาเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	3.1766	0.9613	3.2071	0.9553
59. สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ และมีแสงสว่างพอเหมาะ	3.4944	0.8933	3.4290	0.9665
60. ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	3.6636	0.8189	3.5651	0.8969
61. วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ	2.8903	0.8828	2.9911	0.9163
62. มีที่นั่งพักผ่อนเตรีมไม่อย่างเพียงพอ	3.0836	1.0260	3.1183	1.0496
63. นักศึกษามีที่ทำงานนอกห้องเรียนอย่างเพียงพอ	2.7639	0.9464	2.7604	.9010

ตาราง 18 (ต่อ)

สถานแวดล้อมตามอาคารสถานที่	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
64. มีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะและมีที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ	2.5762	1.0133	2.6538	1.0140
65. ราคาอาหารเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ	3.0874	1.0055	3.0769	1.0074
66. มีบริการน้ำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ	2.7900	1.1147	2.8580	1.1100
67. มีห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอย่างพอเพียง	2.8941	1.0684	2.9024	1.1107
68. มีบริการค่านายเหอศารอย่างมีประสิทธิภาพ	3.1487	1.0047	3.0769	1.0015
69. มีบริการค่านไปรษณียอย่างมีประสิทธิภาพ	2.9703	0.9817	2.9793	0.9818
70. มีการตกแต่งอาคารสถานที่สวยงามอยู่เสมอ	2.8513	0.8866	2.8462	0.9340
71. ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจและทันสมัยเสมอ	2.8513	0.9631	2.8817	0.9611
เฉลี่ย	3.0173	0.2766	3.0309	0.2339

จากตาราง 18 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมตามอาคารสถานที่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทักษะและขออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 ทิศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สภาพแวดล้อมด้าน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
การเรียนการสอน	3.1678	0.4960	3.1382	0.4092
การบริหาร	2.7712	0.2834	2.8191	0.2462
กลุ่มเพื่อน	2.9820	0.3619	2.9434	0.3456
อาคารสถานที่	3.0173	0.2766	3.0309	0.2339
เฉลี่ย	2.9845	0.1635	2.9829	0.1352

จากตาราง 19 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกเป็นส่วนรวมทั้งสี่ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ทัศนะต่อสภาพแวดล้อมแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 20 อันดับค่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สภาพแวดล้อมด้าน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)	
	$\bar{X}_1$	อันดับที่	$\bar{X}_2$	อันดับที่
การเรียนการสอน	3.1678	1	3.1382	1
การบริหาร	2.7712	4	2.8191	4
กลุ่มเพื่อน	2.9820	3	2.9434	3
อาคารสถานที่	3.0173	2	3.0309	2

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ให้ค่าคะแนนทัศนคติเป็นอันดับที่ตรงกัน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ตาราง 21 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมตามการเรียนรู้การสอบในวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้การสอบ	นักศึกษาที่พึงประสงค์ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
1. อาจารย์ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู	3.5571	0.8295	3.5278	0.6808
2. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการสอน	3.3952	0.8971	3.3910	0.7032
3. อาจารย์ส่วนใหญ่สอนให้จำเนื้อหาบทกวีวิธีการ	2.9905	1.0213	2.9624	0.8952
4. อาจารย์ส่วนใหญ่บอกขอบข่ายวิชาและจุดมุ่งหมายที่จะสอน ในชั่วโมงแรกของการสอน	4.0524	1.0362	4.1398	0.8832
5. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	3.9714	0.8579	3.8090	0.6730
6. อาจารย์ส่วนใหญ่มีศิลปะในการถ่ายทอดวิชาความรู้	3.4048	0.8489	3.3113	0.7013
7. อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนมาอย่างดี	3.4571	0.9979	3.4301	0.7555
8. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็น ในชั้นเรียน	3.3143	0.9862	3.3534	0.8449

สภาพแวดล้อมตามการเรียนรู้การสอน	นักศึกษาที่พึงประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
9. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา	3.2476	0.9049	3.0632	0.8281
10. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.1524	0.8726	3.4316	0.8441
11. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษา	3.2571	0.8861	3.2256	0.8179
12. อาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการวางแผนการเรียนรู้การสอน	2.6524	1.0063	2.7158	0.9875
13. อาจารย์ส่วนใหญ่มีเอกสารให้นักศึกษาประกอบการบรรยาย	2.8667	0.9740	2.8857	0.9548
14. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดค้นด้วยตนเอง	3.3143	0.8729	3.4165	0.7987
15. นักศึกษามีโอกาสอภิปรายกับอาจารย์ในด้านวิชาการอย่างอิสระ	2.9381	0.9639	2.9594	0.9426
16. นักศึกษารู้สึกว่าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่อาจารย์สอน	2.9667	0.9850	3.0992	0.9212

สภาพแวดล้อมตามการเรียนรู้การสอน	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
17. บรรยายภาคีในห้องเรียนมีวิธีที่น่าสนใจ	2.9000	0.8093	2.8872	0.8717
18. นักศึกษามีโอกาสรวมประเมินผลการสอนของอาจารย์	2.1619	0.9032	2.1323	0.9381
19. ภายหลังการเรียนการสอน วิทยาลัยจะจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นส่วนรวม	2.3857	0.9628	2.2812	0.9851
20. นักศึกษาสามารถนำการสอนของอาจารย์ไปปฏิบัติได้	3.0238	0.8936	3.1444	0.8557
เฉลี่ย	3.1505	0.4600	3.1583	0.4654

จากตาราง 21 แสดงว่านักศึกษาที่ที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับของวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายขอ พบว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับมีทัศนะต่อการที่นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษาไปกลับมีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ และนักศึกษาดังกล่าวทั้งสองมีทัศนะเกี่ยวกับการที่อาจารย์ชี้แจงข้อสงสัย จุดมุ่งหมาย และอาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ นักศึกษาดังกล่าว

ตาราง 22 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	นักศึกษาที่พึงพอใจ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
21. วิทยาลัยจัดการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.8524	0.9793	2.7519	0.9395
22. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตยในกิจกรรมต่าง ๆ	3.1429	1.0112	2.9880	0.9568
23. ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของวิทยาลัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	3.1143	1.0564	3.0662	0.8842
24. วิทยาลัยมีบริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ	3.2429	0.9600	2.8632	0.9542
25. ระบบการบริหารของวิทยาลัยสนับสนุนและเอื้อต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.2333	0.8572	3.1173	0.8421
26. นักศึกษาได้รับคำปรึกษาและชี้แจงการเลือกวิชาเรียนจากอาจารย์ที่ปรึกษาจนลงทะเบียวิชาเรียน	2.7619	1.0074	2.5429	1.0818
27. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิชาเรียนได้อย่างกว้างขวาง	2.8667	1.0986	2.7459	1.0797

	สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
		$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
28.	วิทยาลัยจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพ	2.6048	0.8864	2.4466	0.8971
29.	วิทยาลัยมีบริการการพัฒนาบุคลากร คำว่า คู่มือการเรียนรู้การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	2.8905	0.9988	2.7429	0.9077
30.	หนังสือในห้องสมุดส่วนมากเป็นเนื้อหาสอดคล้องตรงกับวิชาที่จะศึกษาค้นคว้า	3.3095	1.0373	3.1820	1.0007
31.	ระเบียบของห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า	3.3810	0.9573	3.2271	0.9432
32.	วิทยาลัยมีบริการช่วยเหลือ นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน	3.0476	1.0480	2.2466	1.0279
33.	รูปแบบการบริหารกิจกรรมนักศึกษาที่มีความเหมาะสม	2.9571	0.9035	2.6992	0.8213
34.	คณะกรรมการของนักศึกษาทำหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร	3.1333	0.9982	2.7008	0.9244
35.	อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	2.8905	1.0682	2.8887	0.9182

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	นักศึกษาที่พึงประสงค์ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
36. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น การฟังปาฐกถา การจัดนิทรรศการทางวิชาการ ฯลฯ	2.6095	0.9928	2.6436	0.9366
37. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เช่น กีฬากายในวิทยาลัย กีฬาระหว่างวิทยาลัย ฯลฯ	2.7333	1.0469	2.7158	0.9843
38. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น การจัดนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม งานเทศกาลต่าง ๆ	2.5524	0.8470	2.6617	0.8942
39. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกีฬาเพื่อประโยชน์ เช่น การออกกำลังกายอาสาพัฒนา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ	2.5762	0.8893	2.5609	0.9599
40. นักศึกษาไม่โอกาสประเมินกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร	2.2000	0.9008	2.2707	0.9095
เฉลี่ย	2.9050	0.3034	2.7531	0.2740

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษากลับไปกลับ ของวิทยาลัยครูอุบลราชธานี มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมการบริหารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับมีทัศนคติต่อการที่นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษากลับไปกลับมีทัศนคติต่อการช่วยเหลือ นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงินอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติในระดับปานกลาง

ตาราง 23 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมเพื่อน เพื่อนในวิทยาลัยครูภูมิภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย

สภาพแวดล้อมตามกลุ่มเพื่อน	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
41. นักศึกษาคบเพื่อนที่สนใจการเรียน	3.0429	0.8376	3.2511	0.7772
42. นักศึกษาเลือกวิชาเรียนตามเพื่อน	2.7571	1.0595	2.9789	1.0411
43. นักศึกษาได้รับคำแนะนำในเรื่องการเรียนจากเพื่อนรูปที่	2.6095	0.9733	2.5368	1.0085
44. นักศึกษาปรึกษาหารือและรวมแก้ปัญหาในการเรียนกับเพื่อน	3.1095	0.8485	3.1534	0.9121
45. นักศึกษาประสบปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่ม	2.9095	1.0745	2.9263	1.0862
46. นักศึกษาช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	3.2381	0.9283	3.3098	0.8851
47. นักศึกษาร่วมรับประทานอาหารเป็นกลุ่ม	3.3381	1.0783	3.3489	1.0053
48. นักศึกษาใช้เวลาว่างสมัครกับเพื่อนร่วมวิทยาลัยในโอกาสต่าง ๆ	2.9667	0.9752	2.9759	0.9691
49. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้มีการรวมกลุ่มสังสรรค์กันเสมอ	2.6857	1.0101	2.6030	0.9903
50. นักศึกษามีโอกาสถกเถียง อภิปรายทางวิชาการ อย่างอิสระในกลุ่มเพื่อน	3.0143	1.0235	3.0211	1.0454

สภาพแวดล้อมทางสังคมเพื่อน	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
51. นักศึกษาใช้เวลาว่างในห้องสมุด	3.0524	0.9343	2.9414	0.9543
52. นักศึกษาร่วมมือกับเพื่อน ๆ จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัย	2.5762	0.9716	2.5579	0.9458
53. มีการพบทบทวนเตรียมก่อนสอบในหมู่นักศึกษา	2.7238	1.0626	2.7353	1.0204
54. นักศึกษาขอใบผลการพนัน หรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน	3.9095	1.0610	3.7278	1.1833
55. นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาکنความทางวิชาการนอกเหนือจากหลักสูตร	2.4381	0.8349	2.4827	0.8485
เฉลี่ย	2.9581	0.3664	2.9700	0.3522

จากตาราง 23 แสดงว่านักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติงานประจำและนักศึกษาไปกลับของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมค่านิยมเพื่อน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนะเกี่ยวกับการไม่เอื้อนการพนันหรือไม่ดื่มสุราของนักศึกษา อยู่ในระดับสูง นอกจากรายนี้ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนะในระดับปานกลาง

ตาราง 24 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมตามอาคารสถานที่ในวิทยาลัยครูอุบลราชธานีที่นักศึกษากำลังศึกษา

	สภาพแวดล้อมตามอาคารสถานที่	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
		$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
56.	อาคารสถานที่เรียน ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมไปมาสะดวก	3.2905	1.1601	3.1233	1.1166
57.	ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอแก่การศึกษาค้นคว้า	2.8571	1.0112	2.9353	1.0714
58.	วิทยาลัยมีสนามกีฬาเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	3.2905	1.0428	3.1579	0.9301
59.	สภาพห้องเรียนเมื่ออากาศถ่ายเทได้ดี และมีแสงสว่างพอเหมาะ	3.6143	0.9678	3.4241	0.9038
60.	ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	3.7095	0.8675	3.6015	0.8426
61.	วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ	3.0476	0.9164	2.8917	0.8885
62.	มีพื้นที่พักผ่อนในร่มไม่เพียงพอ	3.1190	1.0491	3.0917	1.0307
63.	นักศึกษามีที่ทำงานนอกห้องเรียนอย่างเพียงพอ	2.7857	0.9315	2.7549	0.9290
64.	มีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะและมีที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ	2.5048	1.0083	2.6376	1.0147

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
65. ราคาอาหารเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ	2.9667	1.1836	3.1218	0.9403
66. มีบริการน้ำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ	3.0524	1.1869	2.7429	1.0790
67. มีห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอย่างพอเพียง	3.1143	1.1434	2.8286	1.0574
68. มีบริการค่านายเอกสารถายมีประสิทธิภาพ	3.2571	1.1070	3.0782	0.9662
69. มีบริการค่านไปรษณียอย่างมีประสิทธิภาพ	3.0000	1.0981	2.9654	0.9428
70. มีการตกแต่งอาคารสถานที่สวยงามอยู่เสมอ	2.8286	0.9680	2.8571	0.8845
71. ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจและทันสมัยเสมอ	3.0048	0.9855	2.8211	0.9488
เฉลี่ย	3.0902	0.3011	3.0021	0.2539

จากตาราง 24 แสดงว่านักศึกษาที่รักประจําและนักศึกษากลับของวิทยาลัยครูภูมิภาคระวันตก มีทัศนคติสภาพแวดล้อม
ด้านอาคารสถานที่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาที่รักประจํามีทัศนคติขนาดของ
ห้องเรียน อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติในระดับปานกลาง

ตาราง 25 ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย

สภาพแวดล้อมด้าน	นักศึกษาที่พักประจำ (n = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	S	$\bar{X}_2$	S
การเรียนการสอน	3.1505	0.4600	3.1583	0.4654
การบริหาร	2.9050	0.3034	2.7531	0.2740
กลุ่มเพื่อน	2.9581	0.3664	2.9700	0.3522
อาคารสถานที่	3.0902	0.3011	3.0021	0.2539
เฉลี่ย	3.0260	0.1138	2.9709	0.1669

จากตาราง 25 แสดงว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกเป็นส่วนรวมทั้งสี่ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ทักษะต่อสภาพแวดล้อมแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 26 อันดับค่าคะแนนทัศนคติของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย

สภาพแวดล้อมด้าน	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 211 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)	
	$\bar{X}_1$	อันดับที่	$\bar{X}_2$	อันดับที่
การเรียนการสอน	3.1505	1	3.1583	1
การบริหาร	2.9050	4	2.7531	4
กลุ่มเพื่อน	2.9581	3	2.9700	3
อาคารสถานที่	3.0902	2	3.0021	2

จากตาราง 26 แสดงว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ ให้ค่า
คะแนนทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมเป็นอันดับที่ตรงกัน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อม
ด้านการบริหาร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยจำแนกตามสถานภาพ

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ปรากฏผลดังตาราง 27 - 33

ตาราง 27 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	658.4158	329.2078	3.907*
ภายในกลุ่ม	1164	98080.2461	84.2614	
ทั้งหมด	1166	98738.6250		

$$* F_{0.05} (2, \infty) = 2.99$$

จากตาราง 27 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเพื่อให้ทราบต่อไปว่าระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษานั้น กลุ่มใดมีทักษะแตกต่างกันบ้าง ปรากฏผลในตาราง 28

ตาราง 28 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา
		61.9893	61.1878	63.1279
ผู้บริหาร	61.9893	-	-0.8025	1.1386
อาจารย์	61.1878		-	1.9401*
นักศึกษา	63.1279			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 28 แสดงว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม
ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์
กับผู้บริหาร และผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
แตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 29 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	309.4623	154.7311	1.024
ภายในกลุ่ม	1164	175969.6250	151.1767	
ทั้งหมด	1166	176279.0625		

$$F_{0.05} (2, \infty) = 2.99$$

จากตาราง 29 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 30 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมค่านิยมเพื่อนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	700.6573	350.3286	*** 7.372
ภายในกลุ่ม	1164	55311.9453	47.5188	
ทั้งหมด	1166	56012.6016		

*** $F_{0.001}(2, \infty) = 6.91$

จากตาราง 30 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมค่านิยมเพื่อนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเพื่อให้ทราบต่อไปว่า ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษานั้น กลุ่มใดมีทักษะแตกต่างกันบ้าง ปรากฏผลในตาราง 31

ตาราง 31 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา
		43.2979	42.5127	44.5068
ผู้บริหาร	43.2979	-	-0.7852	1.2089
อาจารย์	42.5127		-	1.9841 ***
นักศึกษา	44.5068			-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 31 แสดงว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนอาจารย์กับผู้บริหาร และผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 32 เปรียบเทียบทักษะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	291.7744	145.8872	1.525
ภายในกลุ่ม	1164	111343.7070	95.6561	
ทั้งหมด	1166	111635.4375		

$$F_{0.05} (2, \infty) = 2.99$$

จากตาราง 32 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะต่อ
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 33 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันตก ที่มีต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4142.0095	2071.0029	1.994
ภายในกลุ่ม	1164	1208772.9375	1038.4646	
ทั้งหมด	1166	1212914.0000		

$$F_{0.05} (2, \infty) = 2.99$$

จากตาราง 33 แสดงว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันตก ที่มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกโดยส่วนรวม
ทั้งสี่ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสถานที่พัก

การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักศึกษาที่พักประจำในหอพัก
ของวิทยาลัยกับนักศึกษาไปกลับ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
ปรากฏผลดังตาราง 34 - 35

ตาราง 34 เปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

สภาพแวดล้อมด้าน	นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง (N = 538 คน)		นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ (N = 338 คน)		t
	$\bar{X}_1$	S_1	$\bar{X}_2$	S_2	
การเรียนการสอน	63.3569	8.5840	62.7633	10.3333	-0.92
การบริหาร	55.4238	12.0850	56.3817	13.0370	1.11
กลุ่มเพื่อน	44.7305	6.8052	44.1509	7.0849	-1.21
อาคารสถานที่	48.2770	9.4149	48.4941	10.7751	0.31
รวม	211.7881	30.5313	211.7899	35.7936	.00

จากตาราง 34 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหารกลุ่มเพื่อน และค่านิยมสถานที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่พักประจำกับนักศึกษาไปกลับ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

สภาพแวดล้อมด้าน	นักศึกษาที่พักประจำ (N = 210 คน)		นักศึกษาไปกลับ (N = 665 คน)		t
	$\bar{X}_1$	S_1	$\bar{X}_2$	S_2	
การเรียนการสอน	63.0095	11.6092	63.1669	8.4540	-0.21
การบริหาร	58.1000	12.8965	55.0617	12.2513	3.09*
กลุ่มเพื่อน	44.3714	7.5458	44.5504	6.7156	-0.33
อาคารสถานที่	49.4429	11.2971	48.0331	9.4773	1.79
รวม	214.9238	37.6773	210.8120	30.8714	1.59

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 35 แสดงว่านักศึกษาที่พักประจำกับนักศึกษาไปกลับของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในด้านต่าง ๆ ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสถานที่พัก

วิธีดำเนินการ

ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่กำลังปฏิบัติงาน ศึกษาหรือฝึกอบรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524 ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำนวน 1,278 คน เก็บแบบสอบถามที่ใช้ได้สมบูรณ์ 1,167 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.31

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดัดแปลงจากแบบสำรวจกิจกรรมในวิทยาลัย (The Inventory of College Activities or ICA) ของอเล็กซานเดอร์ คับบลิว แอสติน (Alexander W. W. Astin) และฉบับภาษาไทยที่ วิจิตร ลินสิริ แปลและเรียบเรียง เมื่อผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้ Alpha Coefficient ได้ 0.8863 แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็นสองตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย ลักษณะการตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติเบื้องต้น ได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสถานที่พัก โดยใช้ t -test
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก โดยใช้ F -test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลแสดงทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

1. ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบัน

1.1 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทุกวิทยาลัย มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทุกวิทยาลัยมีทักษะต่อการชี้แจงขอขยายเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายในการสอน และความรู้ความสามารถของอาจารย์ อยู่ในระดับสูง แต่เกี่ยวกับการให้นักศึกษามีโอกาสร่วมประเมินผลการสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกาญจนบุรี และวิทยาลัยครูเพชรบุรี มีทักษะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางวิชาการในระดับต่ำ นอกจากนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทุกวิทยาลัยมีทักษะอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

1.2 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ทุกวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครู กาญจนบุรีกับวิทยาลัยครูเพชรบุรี มีทัศนคติเกี่ยวกับการให้นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูนครปฐมกับวิทยาลัยครู หนุบ้านจอมบึง มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ทุกวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครู นครปฐม วิทยาลัยครูหนุบ้านจอมบึง และวิทยาลัยครูเพชรบุรี มีทัศนคติว่านักศึกษาไม่ คิ่มีสุราและไม่เล่นการพนัน อยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูกาญจนบุรีมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนทุกข้อในระดับปานกลาง

1.4 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ทุกวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อวิเคราะห์เป็นรายวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครู กาญจนบุรี มีทัศนคติเกี่ยวกับอาคารสถานที่เรียน จำนวนหนังสือในห้องสมุด และสภาพ ของโรงอาหารอยู่ในระดับต่ำ วิทยาลัยครูนครปฐมมีทัศนคติเกี่ยวกับอาคารสถานที่เรียน กับขนาดของห้องเรียน อยู่ในระดับสูง ส่วนวิทยาลัยครูเพชรบุรีมีทัศนคติต่อขนาดของ ห้องเรียน อยู่ในระดับสูง แต่มีทัศนคติเกี่ยวกับสภาพของโรงอาหารกับสภาพของห้องน้ำ ห้องส้วม อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นทั้งสามวิทยาลัยมีทัศนคติต่อข้ออื่น ๆ ในระดับปานกลาง ส่วนวิทยาลัยครูหนุบ้านจอมบึงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ทุกข้อในระดับ ปานกลาง

1.5 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ทุกวิทยาลัยมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูทั้งสี่ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมแต่ละวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร

อาจารย์ และนักศึกษาของแต่ละวิทยาลัยมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

1.6 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง กับวิทยาลัยครูเพชรบุรี ให้ค่าคะแนนทักษะ ในอันดับที่ตรงกัน เรียงลำดับที่จากสูงไปต่ำ คือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ส่วนวิทยาลัยครูกาญจนบุรีให้ค่าคะแนนทักษะเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร แต่วิทยาลัยครูนครปฐมให้ค่าคะแนนทักษะเรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ การเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

2. ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมใน วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกจําแนกตามสถานภาพ

2.1 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะเกี่ยวกับการชี้แจง ขอบข่าย เนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายในการสอน และความรู้ความสามารถของอาจารย์ อยู่ในระดับสูง แต่ทักษะที่เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนของอาจารย์และการจัด กิจกรรมทางวิชาการ อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นมีทักษะในระดับปานกลางทุกข้อ

2.2 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาค ตะวันตก มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีทักษะต่อการร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และการให้นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำ ส่วนอาจารย์และนักศึกษา มีทักษะต่อการให้นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทักษะในระดับปานกลางทุกข้อ

2.3 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมค่านกลุ่มเพื่อน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีทัศนะเกี่ยวกับการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้า ของนักศึกษา อยู่ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษามีทัศนะต่อการไม่เล่นการพนันและไม่ดื่มสุรา อยู่ในระดับสูง นอกจากนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนะในระดับปานกลาง ทุกข้อ

2.4 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมค่านอาคารสถานที่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีทัศนะเกี่ยวกับสนามกีฬาและขนาดของห้องเรียน อยู่ใน ระดับสูง นอกจากนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

2.5 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมใน วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทั้งสี่ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ ทัศนะต่อสภาพแวดล้อมแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และค่านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2.6 อาจารย์และนักศึกษาคะแนนทัศนะต่อสภาพแวดล้อมเป็นอันดับ ตรงกันเรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ส่วนผู้บริหารให้คะแนนทัศนะเรียงลำดับ จากสูงไปต่ำ คือ สภาพแวดล้อมค่านอาคารสถานที่ การเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน และ สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

3. ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมค่านการเรียน

การสอน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะเกี่ยวกับการที่นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางวิชาการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ และนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนะต่อการที่อาจารย์ชี้แจงขอช่วย เนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายในการสอน และความรู้ความสามารถของอาจารย์อยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นนักศึกษทั้งสองกลุ่มมีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

3.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนะต่อการที่นักศึกษามีโอกาสร่วมประเมินกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นนักศึกษทั้งสองกลุ่มมีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

3.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะเกี่ยวกับการที่นักศึกษาไม่เล่นการพนันหรือไม่ดื่มสุรา อยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นนักศึกษทั้งสองกลุ่มมีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

3.4 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษทั้งสองกลุ่มมีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

3.5 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกเป็นส่วนรวม

ทั้งสี่ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ทัศนะต่อสภาพแวดล้อมแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง

3.6 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ให้คะแนนทัศนะเป็นอันดับที่ตรงกัน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

4. ทัศนะของนักศึกษามีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถานที่พักอาศัย

4.1 นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ มีทัศนะต่อการที่นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษาไปกลับมีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมทางวิชาการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ และนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนะซึ่งเกี่ยวกับการที่อาจารย์ชี้แจงขอบข่าย จุดมุ่งหมาย และอาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนอยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

4.2 นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับมีทัศนะต่อการที่นักศึกษามีโอกาสในการร่วมประเมินกิจกรรม อยู่ในระดับต่ำ ส่วนนักศึกษาไปกลับมีทัศนะต่อการช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้น นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนะในระดับปานกลางทุกข้อ

4.3 นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติเกี่ยวกับการไม่เล่นการพนัน และไม่ดื่มสุราของนักศึกษา อยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติในระดับปานกลางทุกข้อ

4.4 นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาที่พักประจำมีทัศนคติต่อขนาดของห้องเรียนอยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติในระดับปานกลางทุกข้อ

4.5 นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกเป็นส่วนรวมทั้งสี่ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ในระดับปานกลางทุกด้าน

4.6 นักศึกษาที่พักประจำและนักศึกษาไปกลับ ให้ค่าคะแนนทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมเป็นอันดับที่ตรงกัน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์กับผู้บริหาร และผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยอาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนอาจารย์กับผู้บริหาร และผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้ ไม่ตรงกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสถานที่พัก

1. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกทั้งสี่ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้ ไม่ตรงกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

2. นักศึกษาที่พักประจำกับนักศึกษาไปกลับมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน อาคารสถานที่ กับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่ตรงกับสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ซึ่งนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนก เป็นสถาบัน และสถานภาพ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โดย เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทัศนะของนักศึกษาที่จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนและสถานที่พัก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยอยู่ ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ทุกตัวแปร ให้ค่าคะแนน ต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนสูงสุดเป็นอันดับแรก เว้นแต่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูนครปฐม กับผู้บริหารของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ที่ให้ค่าคะแนนทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นอันดับสองรองจาก สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่มี ทัศนะแต่ละข้อย่อยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่มีทัศนะในระดับสูงได้แก่

ข้อ 4. อาจารย์ส่วนใหญ่บอกขอบข่ายของวิชาและจุดมุ่งหมายที่จะสอน ในชั่วโมงแรก

ข้อ 5. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน

และข้อย่อยการที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนะอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่

ข้อ 18. นักศึกษามีโอกาสร่วมประเมินผลการสอนของอาจารย์

ข้อ 19. ภายหลังการเรียนการสอน วิทยาลัยจะจัดกิจกรรมทางวิชาการ เป็นส่วนรวม

ผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของ วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนอยู่ใน ระดับปานกลาง ซึ่งหมายถึงมีทัศนะที่พึงประสงค์ ที่เป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผลการสัมมนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพในการผลิตครู ได้เน้นแนวทางปฏิบัติการสอนของ อาจารย์ให้เหมาะสมขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ (กรมการฝึกหัดครู 2521 : 54) วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จึงให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอน เป็นอันดับแรกดังปรากฏค่าคะแนนที่คะแนนอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อการปรับปรุงและพัฒนา สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนได้เหมาะสมขึ้น สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสถาบัน อุดมศึกษาที่มีลักษณะเป็นสากลประการแรกคือ มุ่งบุกเบิก แสวงหา บำรุงรักษา และ ถ่ายทอดความรู้ เพื่อสร้างสรรค์จริยธรรม ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ (วิจิตร ศรีสอาน 2518 : 10) และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยครูใน การให้การศึกษาด้านวิชาการและผลิตครูระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและ วิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 2518 : 24)

ส่วนที่ผู้บริหารของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอนเป็นอันดับสองรองจากสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ อาจเป็น เพราะผู้บริหารในวิทยาลัยครูมีพฤติกรรมการบริหารโดยทั่วไปไม่แตกต่างจากผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยปฏิบัติงานทางด้านอาคารสถานที่ มากกว่างานทางวิชาการ (ประมวล ทันยะ 2522 : 86 - 87) สอดคล้องกับที่ วิทยุ โสธร กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษาส่วนมากใช้เวลาในการบริหารงานด้านธุรการ ซึ่งประกอบด้วยงานสารบรรณ การเงิน อาคารสถานที่ มากกว่าการบริหารงานด้าน วิชาการ ทั้ง ๆ ที่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือการให้การศึกษารื่องานทางวิชาการนั่นเอง (วิทยุ โสธร 2516 : 308)

วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกมีโอกาสดำเนินการสร้างสรรค์จริงใจความก้าวหน้า และความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยครูได้ โดย ปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมที่มีค่าคะแนนที่คะแนนที่อยู่ในระดับต่ำซึ่งเป็นทัศนคติที่ไม่พึงประสงค์ ให้ดีขึ้น สภาพแวดล้อมดังกล่าวนี้ได้แก่ ข้อ 18. นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการสอน ของอาจารย์ ซึ่งแสดงว่า นักศึกษา มีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์น้อยกว่า ที่ควร จึงจำเป็นต้องปรับปรุง เพราะการให้นักศึกษามีโอกาสประเมินผลการสอน ของอาจารย์ นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนการสอนแล้ว ยังช่วย ให้อาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน (จรูญ ถาวรจักร 2523 : 67) และการยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา จะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอน ดีขึ้นอีกด้วย (Romine. 1974 : 139 - 143) และข้อ 19. ภายหลังการเรียน การสอน วิทยาลัยจะจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นส่วนรวม แสดงว่า ภายหลังการเรียน การสอน วิทยาลัยจัดกิจกรรมทางวิชาการน้อยกว่าที่ควร จึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรม ทางวิชาการให้มากขึ้น เพราะกิจกรรมทางวิชาการ เป็นส่วนสำคัญในการผลิตครูที่มี คุณภาพ ตามแนวทางของ เบค (Beck) ที่สรุปว่า บทบาทของครูจะมีคุณภาพมาก น้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับการเตรียมตัวเป็นครู การเตรียมตัวที่ดี ต้องมีความเข้าใจ ภาคทฤษฎี และนำไปประยุกต์ได้อย่างเหมาะสม (Beck. 1967 : 127) และการนำความรู้ใหม่ ๆ ทันสมัย เนื้อหาน่าสนใจ ใกล้ตัวนักศึกษา และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นความต้องการของนักศึกษา (ไพฑูริย์ ลินลารัตน์ และศรีเพ็ญ ศุภพิทยา 2521 : 118) เพราะฉะนั้นวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมทางวิชาการภายหลังการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อเป็น การสรุปความคิดรวบยอดทางวิชาการ เป็นตัวอย่างและผู้นำในทางทฤษฎีและปฏิบัติ ให้สมกับ เป็นสถาบันการผลิตครู

วิทยาลัยครูภาคตะวันตกมีโอกาสดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เนื่องจากบุคลากรทุกฝ่ายมีทัศนคติที่พึงประสงค์อย่างยิ่งต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียน การสอนในข้อต่อไปนี้คือ

ข้อ 4. อาจารย์ส่วนใหญ่บอกขอบข่ายของวิชา และจุดมุ่งหมายที่จะสอนในชั่วโมงแรก ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีทัศนคติที่พึงประสงค์อย่างดียิ่ง แสดงว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือพร้อมที่จะสอนตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู และที่บอกขอบข่ายวิชาและจุดมุ่งหมายที่จะสอนให้นักศึกษาทราบก่อนทำการสอน เพื่อให้ นักศึกษากับอาจารย์มีความเข้าใจได้ตรงกัน ตามหลักเกณฑ์การเรียนการสอนอย่างดียิ่ง และการปฏิบัตินี้ส่งผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยอมรับและมีทัศนคติที่พึงประสงค์อย่างดียิ่ง โดยพิจารณาจาก ข้อ 5. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน แสดงว่า อาจารย์ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนอย่างดียิ่ง เป็นที่เชื่อถือของทุกฝ่าย สอดคล้องกับที่ รัตนา ศิริพานิช กับคณะวิจัยพบว่า นักศึกษาที่สำเร็จครุศาสตรบัณฑิตจากวิทยาลัยครู 17 แห่ง เมื่อปีการศึกษา 2518 และ 2519 มีความเห็นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ว่า อาจารย์มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับวิชาที่สอน แต่ควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่าทฤษฎี (รัตนา ศิริพานิช กับคณะ 2522 : 366) การที่บุคลากรทุกฝ่ายของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีทัศนคติที่พึงประสงค์อย่างดียิ่งต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน นับเป็นนิมิตหมายที่ดีในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ สอดคล้องกับที่ วิจิตร ศรีสอาน กล่าวว่า "คนอาจารย์ที่เก่งกล้า คือ จุดเริ่มต้นพัฒนามหาวิทยาลัย" (วิจิตร ศรีสอาน 2518 : 71)

2. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกเป็นสถาบันและสถานภาพ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทัศนคติของนักศึกษาที่จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสถานที่พัก ปรากฏว่านักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกกลุ่มมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร สอดคล้องตรงกันโดยมีค่าคะแนนทัศนคติเป็นอันดับสุดท้าย

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อย่อยการ จะพบว่าส่วนใหญ่มิมีทัศนะในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่ามีทัศนะที่พึงประสงค์ ส่วนข้อย่อยการที่อยู่ในระดับน้อยซึ่งหมายถึงทัศนะที่ไม่พึงประสงค์ได้แก่ ข้อ 40. นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร ทุกกลุ่มมีทัศนะสอดคล้องกัน แสดงว่า นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหารน้อยกว่าที่ควร

ผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นทัศนะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกได้ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการบริหารได้เหมาะสมกับสภาพของวิทยาลัยครูที่เป็นสถานอุดมศึกษา ส่วนการที่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ให้ค่าคะแนนต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารเป็นอันดับสุดท้าย และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อย่อยการพบว่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลางเพียงเล็กน้อย โดยเฉพาะข้อ 40. เกี่ยวกับการที่นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรมร่วมกับผู้บริหาร และอาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาจำเป็นต้องใช้เวลาในการปรับตัวให้เข้ากับสถานภาพที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการบริหาร การจัดกิจกรรม และการให้โอกาสนักศึกษาร่วมประเมินกิจกรรมกับผู้บริหารและอาจารย์ เพราะวิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง และวิทยาลัยครูเพชรบุรี ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูที่เป็นสถานอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2519 (พระราชกฤษฎีกายกฐานะสถาบันการฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครูตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 (ฉบับที่ 2) 2519 : 1 - 3) ส่วนวิทยาลัยครูกาญจนบุรีได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2520 (พระราชกฤษฎีกายกฐานะสถาบันการฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครู ตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 (ฉบับที่ 3)

เมื่อพิจารณาในส่วนนักศึกษา วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงใต้ไม่สามารถใช้
มาตรการในการจูงใจและคัดเลือก เพื่อให้ได้ผู้มีสติปัญญา บุคลิกภาพ ทักษะและศรัทธา
ในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง นักศึกษาที่สมัครเข้าเรียน มักจะเป็นผู้ที่สอบเข้ามหาวิทยาลัย
ไม่ได้แล้ว มีส่วนน้อยที่สมัครเข้าเรียนด้วยความตั้งใจจริง (วีระ บุญชัยยะ 2524 : 30)
ประกอบกับการที่นักศึกษาไม่มีประสบการณ์ในระดับอุดมศึกษา ไม่เห็นคุณค่าของกิจกรรม
รวมกับการที่ไม่มีโอกาสประเมินผลกิจกรรมที่ตนปฏิบัติ ขาดความรู้ลึกในเจ้าของ
พร้อมกับการที่วิทยาลัยครูยังขาดแนวปฏิบัติดังที่อภิปรายแล้ว จึงทำให้นักศึกษามีทัศนะ
ต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในระดับที่พึงประสงค์ โดยมีค่าคะแนนทัศนะเป็นอันดับ
สุดท้าย

การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงใต้
มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในระดับที่พึงประสงค์ โดยมีค่าคะแนนทัศนะเป็น
อันดับสุดท้ายเช่นนี้ จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพของการผลิตครู จำเป็นต้อง
สร้างเสริมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา
คุณภาพการผลิตครูด้วย เพราะการบริหารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิก ซึ่ง
ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กล่าวว่า ควรมีการจัดระบบบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ
ในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ควรมีผู้บริหารที่มีคุณวุฒิ มีความสามารถ อุทิศเวลา
ปฏิบัติงานได้มากพอ การควบคุมการบริหารและวางนโยบายเป็นไปตามหลักการ
ประชาธิปไตย และต้องจัดให้ระบบบริหารสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ
(ป๋วย อึ๊งภากรณ์ 2511 : 52)

3. สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกเป็น
สถาบันและสถานภาพ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง
สอดคล้องกับทัศนะของนักศึกษาที่จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสถานที่พัก
ที่มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนในระดับปานกลาง และมีค่าคะแนนทัศนะต่อ

สภาพแวดล้อมค่านนี้เป็นอันคับสามตรงกันทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละขอรายการ จะพบว่าส่วนใหญ่มีทัศนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ เป็นทัศนะที่พึงประสงค์ เว้นแต่

ข้อ 54. นักศึกษาชอบเล่นการพนัน หรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน นักศึกษาทุกกลุ่มมีทัศนะอยู่ในระดับสูงซึ่งเป็นทัศนะที่พึงประสงค์อย่างยิ่ง แสดงว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เล่นการพนัน หรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ส่วนอาจารย์และผู้บริหารมีทัศนะในระดับปานกลางซึ่งเป็นทัศนะที่พึงประสงค์ แสดงว่าอาจารย์และผู้บริหารมีความเห็นว่า นักศึกษาบางส่วนเล่นการพนัน หรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนบ้าง แต่ไม่มากนัก และในข้อ 55 นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตร นักศึกษาทุกกลุ่มมีทัศนะอยู่ในระดับปานกลางซึ่งเป็นทัศนะที่พึงประสงค์ ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้าทางวิชาการนอกเหนือจากหลักสูตรพอสมควร ส่วนผู้บริหารและอาจารย์มีทัศนะในระดับต่ำ ซึ่งหมายความว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่า นักศึกษามีการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้าทางวิชาการนอกเหนือจากหลักสูตรน้อยกว่าที่ควร

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมค่านกลุ่มเพื่อนสอดคล้องตรงกันในระดับที่พึงประสงค์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับอายุใกล้เคียงกัน มาจากสภาพแวดล้อมและภูมิภาคเดียวกัน สามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้พอสมควร ส่วนการที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาให้ค่าคะแนนทัศนค่านกลุ่มเพื่อนเป็นอันคับสามสูงกว่าสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นสภาพแวดล้อมที่นักศึกษามีโอกาสสัมผัสมากกว่าสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา อยู่ร่วมกันในสังคมวิชาชีพครู มีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลา ทำให้การถ่ายทอดทักษะ ทัศนคติ และบุคลิกภาพให้คล้ายคลึงกันได้ ดังนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จึงมีทัศนะต่อสภาพ

แวดล้อมค่านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับที่พึงประสงค์และให้ค่าคะแนนทัศนคติเป็นอันดับตรงกัน

แต่การที่ผู้บริหาร และอาจารย์มีทัศนะว่า นักศึกษาเล่นการพนันหรือดื่มสุรา เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนบ้าง ในขณะที่นักศึกษามีทัศนะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เล่นการพนันหรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและอาจารย์ซึ่งเป็นผู้รักษาระเบียบวินัยได้พบเห็นอยู่บ้างในกลุ่มนักศึกษาชาย เพราะพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมของนักศึกษาชายโดยส่วนใหญ่ แต่ในวิทยาลัยครูมีอัตราส่วนนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย (กรมการฝึกหัดครู 2524 ข. : 10 - 17) ดังนั้นในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาหญิงจึงมีจำนวนมากกว่านักศึกษาชาย จึงทำให้ทัศนะด้านนี้แตกต่างกัน

ในขณะที่นักศึกษามีความเห็นว่ นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตรพอสมควร ต่างจากกลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความเห็นว่ นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตรน้อยกว่าที่ควร อาจเกิดจากความแตกต่างของสถานภาพและประสบการณ์ กล่าวคือ ในสถานภาพผู้บริหารและอาจารย์ ย่อมมีความคาดหวังว่ นักศึกษาควรจะมีการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตรมากที่สุด เพื่อความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ นอกจากนั้นผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่เคยศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ จึงมีประสบการณ์มากกว่านักศึกษา ส่วนนักศึกษาซึ่งค่อยประสบการณ์ความองว่ นักศึกษาเองได้รวมกลุ่มศึกษาค้นคว้าทางวิชาการนอกเหนือจากหลักสูตรพอสมควรแล้ว ดังนั้นทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ กับนักศึกษาจึงต่างกัน นอกจากนี้แล้ว อาจจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งส่งผลให้กิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาขบเซา การรวมกลุ่มเพื่อศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตรจึงไม่อยู่ในสายตาของผู้บริหารและอาจารย์ แต่ในกลุ่มนักศึกษาเองมีอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จึงชักจูงที่จะจัดกิจกรรมนี้พอสมควร

4. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกตามสถาบันและสถานภาพ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับทัศนะของนักศึกษาที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสถานที่พัก และส่วนใหญ่มีค่าคะแนนทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นอันดับสอง รองจากสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เว้นแต่ผู้บริหาร โดยส่วนรวม และผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูนครปฐม ที่มีค่าคะแนนทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นอันดับหนึ่งสูงกว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของค่าเฉลี่ยแต่ละข้อรายการพบว่า ส่วนใหญ่มีทัศนะอยู่ในระดับปานกลางซึ่งเป็นทัศนะที่พึงประสงค์ ส่วนที่มีทัศนะในระดับสูงและต่ำ ซึ่งหมายถึงมีทัศนะที่พึงประสงค์อย่างยิ่งและไม่พึงประสงค์ นั้น มีเพียง ข้อรายการบางข้อที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่วิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกาญจนบุรี มีทัศนะว่า อาคารสถานที่เรียนตั้งอยู่ในที่ไม่เหมาะสมไปมา ไม่สะดวกเท่าที่ควร ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอแก่การศึกษาค้นคว้า มีโรงอาหารที่ยังไม่ถูกสุขลักษณะและมีที่นั่งรับประทานอาหารไม่เพียงพอ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูนครปฐมมีทัศนะว่า อาคารสถานที่เรียนตั้งอยู่ในที่เหมาะสมมาก ไปมาสะดวกมาก และห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบุรีมีทัศนะว่า ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาอย่างยิ่ง แต่มีโรงอาหารที่ยังไม่ถูกสุขลักษณะ มีที่นั่งรับประทานอาหารไม่เพียงพอ และมีห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะไม่พอเพียง

ส่วนทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่จำแนกตามสถานภาพ จะพบว่าผู้บริหารโดยส่วนรวมมีทัศนะว่า วิทยาลัยมีสนามกีฬาเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาอย่างยิ่ง และห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาอย่างยิ่ง ส่วนอาจารย์และนักศึกษามีทัศนะว่ามีพอสมควร ที่มีทัศนะต่างกันอาจเป็นเพราะสถานภาพต่างกัน คือ

ผู้บริหารมีทักษะของฝ่ายให้บริการและบริหารตามข้อมูล ส่วนอาจารย์และนักศึกษาเป็นผู้ใช้ และมักจะใช้บริการในเวลาเดียวกันเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ทักษะต่างกัน

ในกรณีของนักศึกษาที่พักประจำมีทักษะว่า ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาอย่างยิ่ง ส่วนนักศึกษาไปกลับมีทักษะว่าเหมาะสมพอสมควร ทั้งนี้ อาจเกิดจากการที่นักศึกษาที่พักประจำมีความคุ้นเคยต่อสถานที่ และพบว่าในยามที่นักศึกษาไปกลับ กลับไปแล้ว สามารถใช้ห้องเรียนได้มากเกินความต้องการ ต่างจากนักศึกษาไปกลับที่พบว่า การใช้ห้องเรียนจะพบนักศึกษาทั้งหมดมาใช้ร่วมกัน ดังนั้น ทักษะจึงต่างกัน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตกมีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นทักษะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพสถาบันพอสมควร ส่วนที่อาจารย์และนักศึกษาให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับสองรองจากสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน แต่ผู้บริหารโดยส่วนรวม และผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูนครปฐม ให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมด้านนี้เป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์และนักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์โดยตรงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยครู ส่วนผู้บริหารมีหน้าที่บริหารจึงไม่ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนโดยตรง นอกจากนั้นยังมีผลการวิจัย (ตามที่อภิปรายสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร) แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารปฏิบัติงานทางด้านอาคารสถานที่มากกว่า ทักษะจึงต่างกันไป ส่วนการที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูนครปฐม ให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยครูนครปฐมเป็นวิทยาลัยครูเก่าอยู่ใกล้เมืองหลวง ได้พัฒนาต่อเนื่องกันมาเป็นลำดับ และวิทยาลัยครูนครปฐมพยายามจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสถานที่ เพื่อจูงใจให้นักศึกษา

เข้าเรียนที่วิทยาลัยครู ดังนั้นบุคลากรทุกฝ่ายของวิทยาลัยครูนครปฐมจึงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับแรกต่างจากวิทยาลัยครูอื่น ๆ

การที่ส่วนใหญ่มีทัศนะว่าวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในระดับที่พึงประสงค์ เว้นแต่วิทยาลัยครูแต่ละแห่งที่มีทัศนะไม่พึงประสงค์ในแต่ละข้อย่อยการตามสภาพของวิทยาลัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา ศิริพานิช ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า วิทยาลัยครูควรจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้ดีขึ้น และควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์กับตำราให้เพียงพอ เพิ่มความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาให้มากขึ้น (รัตนา ศิริพานิช และคณะ 2522 : 366) และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ควรจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของวิทยาลัย ซึ่ง จริญญา ถาวรจักร ให้ข้อสังเกตจากการวิจัยว่า ทุกวิทยาลัยครูมีรูปแบบอาคารเช่นเดียวกันทั่วประเทศ รวมทั้งจำนวนอาคารไม่แตกต่างกันด้วย (จริญญา ถาวรจักร 2523 : 19) และควรวางแผนแม่บทของแต่ละวิทยาลัยให้เหมาะสมกลมกลืนมีความต่อเนื่อง และเกิดประโยชน์สูงสุด

5. สภาพแวดล้อมโดยส่วนรวม

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก จำแนกเป็นสถาบันและสถานภาพ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องตรงกันกับทัศนะของนักศึกษาที่จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสถานที่พักซึ่งมีทัศนะในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีทัศนะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีค่าคะแนนทัศนะเรียงลำดับจากสูงไปต่ำตรงกันคือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อาคารสถานที่ กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร เว้นแต่ผู้บริหาร โดยส่วนรวมกับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยครูนครปฐม ซึ่งมีทัศนะด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับแรก และสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นอันดับสอง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครู
 กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทัศนะสอดคล้องกันว่า สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู
 กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ อาจเป็นเพราะว่า
 วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมได้เหมาะสมขึ้น
 เพราะกรรมการฝึกหัดครูได้จัดสัมมนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการผลิตครู ผลการสัมมนา
 สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมและการปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยครูยังไม่เหมาะสม
 ห่างไกลจากสภาพที่แท้จริง ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะของนักศึกษา
 เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษา ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทำให้ครูขาดคุณภาพ
 (กรรมการฝึกหัดครู 2521 : 54) เพื่อให้สอดคล้องกับผลการสัมมนาดังกล่าว
 กรรมการฝึกหัดครูจึงแบ่งวิทยาลัยครูทั่วประเทศออกเป็นหกกลุ่ม โดยจัดให้วิทยาลัยครู
 ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใกล้เคียงกัน มีสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและ
 วัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ให้วิทยาลัยครูแต่ละกลุ่ม
 ได้ร่วมมือช่วยเหลือกัน ในการพัฒนาวิทยาลัยให้มีความเจริญก้าวหน้า มีมาตรฐาน
 และสามารถดำเนินงานตามความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรรมการฝึกหัดครู
 2522 : 77) จึงนับได้ว่านโยบายในการแบ่งกลุ่มวิทยาลัยครูดังกล่าว มีส่วนต่อการ
 พัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เอื้ออำนวยต่อการ
 พัฒนาคุณภาพครูขึ้น

ส่วนการที่อาจารย์และนักศึกษา ให้ค่าคะแนนทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้าน
 การเรียนการสอนกับด้านอาคารสถานที่ต่างกับผู้บริหาร อาจเกิดจากสถานภาพและ
 หน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่นอาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมด้านการ
 เรียนการสอนมากกว่าด้านอาคารสถานที่ ส่วนผู้บริหารต้องเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม
 ด้านอาคารสถานที่มากกว่าเพื่อบริการตามหน้าที่ การจัดอันดับจึงต่างกัน

ตอนที่ 2 การวิจัยในตอนนี้ทำให้ทราบถึงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมใน วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ซึ่งนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทักษะต่อ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนและกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และ .001 กลุ่มที่แตกต่างกันคือ อาจารย์กับนักศึกษา ส่วนผู้บริหาร กับอาจารย์ และผู้บริหารกับนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่ทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้าน การบริหาร และด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกันทั้งสามกลุ่ม เมื่อพิจารณาทักษะต่อ สภาพแวดล้อมโดยส่วนรวม ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทักษะไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การที่อาจารย์กับนักศึกษามีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน และกลุ่มเพื่อนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะความแตกต่างด้านสถานภาพของอาจารย์ กับนักศึกษา โดยปกติอาจารย์มีความคาดหวังต่อนักศึกษาสูง ต้องการให้นักศึกษา ได้รับการพัฒนาจนถึงขีดสุดในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจากการวิจัยครั้งนี้จึงปรากฏว่า อาจารย์มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนและด้านกลุ่มเพื่อนต่ำกว่า ผู้บริหารและนักศึกษา นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า นักศึกษาไม่มีโอกาสประเมินผล การสอนของอาจารย์ ซึ่งจรรยา ถาวรจักร กล่าวไว้ว่า การประเมินผลการสอนของ อาจารย์เป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้อาจารย์ทราบถึงปัญหา และความต้องการของนักศึกษา (จรรยา ถาวรจักร 2523 : 67) ความเห็นนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โรไมน์ (Romine) ที่พบว่า การประเมินผลการสอน และการนำข้อมูลย้อนกลับไปปรับปรุงการเรียนการสอน รวมไปถึงการที่อาจารย์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา จะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดีขึ้น (Romine. 1974 : 139 - 143) ดังนั้นการที่นักศึกษาเห็นความสำคัญของการ ประเมินผลการสอนของอาจารย์ แต่อาจารย์ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้

จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้อาจารย์กับนักเรียนมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน

การที่อาจารย์มีความคาดหวังต่อนักศึกษาสูง ทำให้มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะทัศนคติในค่านกลุ่มเพื่อน ได้แก่ การที่นักศึกษามีทัศนคติว่า นักศึกษาไม่เล่นการพนันหรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นทัศนคติที่พึงประสงค์อย่างยิ่ง แต่อาจารย์มีทัศนคติว่า นักศึกษาชอบเล่นการพนันหรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนบ้าง ซึ่งเป็นทัศนคติที่พึงประสงค์ และนักศึกษามีทัศนคติว่า นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตรพอสมควร ซึ่งเป็นทัศนคติที่พึงประสงค์ แต่อาจารย์มีทัศนคติว่า นักศึกษาไม่มีการรวมกลุ่มศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ นอกเหนือจากหลักสูตร น้อยกว่าที่ควร ซึ่งเป็นทัศนคติที่ไม่พึงประสงค์

การขาดความเข้าใจอันดี ทอกันของอาจารย์กับนักศึกษา รวมกับสภาพความแตกต่างของบุคลิกภาพ ประสบการณ์ ตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่ม จึงอาจทำให้อาจารย์และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนและกลุ่มเพื่อนแตกต่างกัน

ในส่วนที่ผู้บริหารกับอาจารย์มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนและกลุ่มเพื่อน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารในวิทยาลัยครู ประกอบด้วย อธิการ รองอธิการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าสำนักงาน อธิการ หัวหน้าภาควิชาเป็นตำแหน่งที่แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของวิทยาลัยครู และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี ซึ่งอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ (พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู 2518 : 27 - 29) และหัวหน้าแผนกต่าง ๆ ที่นับเป็นผู้บริหาร ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอน ดังนั้นจะเห็นว่าสถานภาพของผู้บริหารที่แท้จริงคือสถานภาพอาจารย์ที่ไปปฏิบัติหน้าที่บริหาร นอกจากนั้นยังมีอายุ ประสบการณ์ ความต้องการ หน้าที่และความรับผิดชอบใกล้เคียงกัน ดังนั้นผู้บริหารกับอาจารย์จึงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน

ไม่แตกต่างกันและส่งผลต่อทัศนคติสถานภาพแวดล้อมในวิทยาลัยโดยรวม ไม่แตกต่างกัน
ด้วย

กรณีของผู้บริหารกับนักศึกษา มีทัศนคติไม่ต่างกันเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้าน
การเรียนการสอนและกลุ่มเพื่อน อาจจะเกิดจากหน้าที่และความรับผิดชอบในการ
ดำเนินงาน เพราะผู้บริหารกับนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับไม่มากนัก จึงขาดความใกล้ชิด
สนิทสนม เมื่อไม่เกิดปัญหาต่อการบริหาร ผู้บริหารและนักศึกษาจึงมีทัศนคติที่สอดคล้องกัน
นอกจากนี้ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษาประเภทครูประจำการหรือ
บุคลากรทางการศึกษาที่มารับการศึกษาและอบรม นักศึกษาส่วนใหญ่นี้มีอายุ มีประสบการณ์
ในอาชีพครูหรือแหวดวงครูใกล้เคียงกับผู้บริหาร ดังนั้นทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้าน
การเรียนการสอน และกลุ่มเพื่อนของผู้บริหารกับนักศึกษาจึงไม่แตกต่างกัน และจะ
ส่งผลต่อทัศนคติสถานภาพแวดล้อมโดยรวมไม่แตกต่างกันด้วย

ตอนที่ 3 การวิจัยในตอนนี้ทำให้ทราบถึงผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย
เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสถานที่พัก ซึ่งนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่ำในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียน
การสอน การบริหาร กลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกโดยรวม ไม่แตกต่างกัน
ด้วย ซึ่งไม่ตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบัติ วัจนะสาริกากุล
ที่วิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่ำ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันโดย
โดยรวมไม่แตกต่างกัน (สมบัติ วัจนะสาริกากุล 2524 : 149)

การที่นักศึกษาวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ และโดยรวม
ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนา

ใกล้เคียงกับวิทยาลัยครู หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า จึงเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู มีอายุใกล้เคียงกัน เมื่อมาศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน จึงทำให้นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่แตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่พักประจำในหอพักของวิทยาลัยและนักศึกษาไปกลับ ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน และอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทัศนคติของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่พักประจำในหอพักของวิทยาลัย ได้รับบริการจากวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาไปกลับ พร้อมกับมีการประสานสัมพันธ์ ความใกล้ชิดกับอาจารย์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ประกอบกับกิจกรรมของนักศึกษาที่พักประจำในหอพักของวิทยาลัยมีมากกว่านักศึกษาไปกลับ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้นักศึกษาที่พักประจำกับนักศึกษาไปกลับ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาที่พักประจำ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารสูงกว่านักศึกษาไปกลับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อนักศึกษาที่พักประจำในหอพักของวิทยาลัย ออกจากหอพักเข้าสู่สภาพแวดล้อมโดยรวม ร่วมกับนักศึกษาไปกลับ เช่น ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน ใช้อาคารสถานที่ต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ประกอบกับพื้นฐานเดิม

ของนักศึกษาคล้ายคลึงกัน (ดังที่อภิปรายมาแล้ว) ดังนั้นประสบการณ์ที่นักศึกษามีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ จึงไม่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้นักศึกษาที่พักประจำในหอพักของวิทยาลัยและนักศึกษาไปกลับ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกโดยส่วนรวมทั้งสี่ด้าน ไม่แตกต่างกัน

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยส่วนรวมแล้ว ปรากฏผลการทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้
3. นักศึกษาที่พักประจำในหอพักของวิทยาลัยและนักศึกษาไปกลับ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรจะปรับปรุงเรื่อง การให้นักศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการสอนของอาจารย์ ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอน ทำให้อาจารย์ทราบข้อดีและข้อบกพร่องในการสอน เป็นขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาการเรียนการสอน และภายหลังการเรียนการสอน วิทยาลัยครูควรจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นส่วนรวม เพราะเป็นขั้นสรุปผลการเรียนและสร้างความคิดรวบยอดในวิชาที่เรียน ที่สำคัญคือวิทยาลัยครูมีหน้าที่ผลิตครูวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นจึงควร เป็นผู้นำในทางทฤษฎีและปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างในด้านการเรียนการสอน

สถานภาพแวดล้อมทางการบริหาร เป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินงานของวิทยาลัยและเป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ (ป๋วย อึ๊งภากรณ์ 2511 : 52) แต่จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในระดับที่พึงประสงค์เป็นอันดับสุดท้าย จึงต้องปรับปรุงและส่งเสริมสภาพแวดล้อมด้านนี้ให้มากขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวิชาการ กีฬา ศิลปวัฒนธรรมและการบำเพ็ญประโยชน์ ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการ ที่สำคัญคือวิทยาลัยควรจัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลงานและกิจกรรมที่ตนร่วมด้วย

ในส่วนสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ทุกกลุ่มยังให้ความสำคัญต่อด้านนี้น้อย ขณะเดียวกันทัศนะของอาจารย์กับนักศึกษาแตกต่างกัน แสดงถึงความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน และชี้ให้เห็นว่า อาจารย์ขาดความสนใจ ไม่ให้ความใกล้ชิดกับนักศึกษา ทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่จะได้รับคำแนะนำในการวางตัว การรวมกลุ่มทางวิชาการ การใช้เวลาว่างในห้องสมุด วิทยาลัยควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาตามแนวทางของ ไพฑูรย์ สินดารัตน์ โดยฟื้นฟูกิจกรรมชุมนุมวิชาการ กลุ่มสนใจ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางปัญญา (ไพฑูรย์ สินดารัตน์ 2518 : 134)

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ จากผลการวิจัยนี้พบว่า สภาพแวดล้อมด้านนี้แต่ละวิทยาลัยมีทัศนะต่ำหรือสูงแล้วแต่แต่ละวิทยาลัย แต่สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขก็คือ การจัดห้องสมุดให้มีหนังสือเพียงพอแก่การศึกษาค้นคว้า การจัดให้มีโรงอาหารที่ถูกต้องลักษณะและมีที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ มีห้องน้ำห้องส้วมอย่างเพียงพอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แก้ไข ปรับปรุงได้ เพราะอยู่ในวิสัยที่แต่ละวิทยาลัยจะดำเนินการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่จำแนกตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและสถานที่พัก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตกไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละข้อรายการพบว่า มีทัศนคติไม่พึงประสงค์แตกต่างกันไปตามแต่ละวิทยาลัยครู ฉะนั้นจึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู เฉพาะแห่ง ในรูปของการศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เพื่อให้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ และศึกษาเปรียบเทียบเป็นระยะ ๆ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขและพัฒนาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพของการผลิตครู ขณะเดียวกันควรศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบ สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยครูกลุ่มต่าง ๆ ทั่วประเทศหรือวิทยาลัยครูกับศูนย์ฝึกอบรม ของแต่ละวิทยาลัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การฝึกหัดครู, กรม กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการวิจัยเรื่องสอบถามนักเรียน
ฝึกหัดครูเกี่ยวกับสหศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก 2506, 48 หน้า

_____ "การกำหนดปัญหาของการฝึกหัดครูปัจจุบัน" รายงานการปฏิบัติการ
ระดับสูงเรื่องการฝึกหัดครู หน้า 54 ณ หอประชุมศรีสุริย กรมการศาสนา
กระทรวงศึกษาธิการ 8 - 17 พฤศจิกายน 2521

_____ 29 กันยายน 2522 ครบรอบ 25 ปี การสถาปนากรมการฝึกหัดครู
เจริญวิทย์การพิมพ์ 2522, 82 หน้า

_____ สถิติการศึกษาปี 2522 กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู ประจักษ์การพิมพ์
ม.ป.ป., 22 หน้า

_____ สถิติการศึกษาปี 2523 กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู ม.ป.ป.,
36 หน้า

_____ สถิติการศึกษาปี 2524 กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู ม.ป.ป.,
ไม่มีเลขหน้า

_____ 29 กันยายน 2524 ยี่สิบเจ็ดปีการสถาปนากรมการฝึกหัดครู ฝ่าย
ประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการฝึกหัดครู 2524, 131 หน้า

จรัส โพธิศิริ การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในภาคใต้ ปรินูยานพนธ์
ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 353 หน้า อัดสำเนา

จรูญ ถาวรจักร การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคกลาง ปรินูยานพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 221 หน้า อัดสำเนา

ชมพันธุ์ ฤกษ์พร ณ อยู่ชยา "แนวโน้มในการจัดการฝึกหัดครู" อุดมศึกษา 8

1 : 1 - 16 สิงหาคม 2524

ณรงค์ เทียมเมฆ ทัศนคติต่ออาชีพครูและความต้องการด้านกิจกรรมนักเรียนของ
นักเรียนชาวเขา วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 71 หน้า อัดสำเนา

เตือนจิตต์ จิตต์อารีย์ การคบเพื่อนของนิสิตหญิงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2520, 98 หน้า อัดสำเนา

ธัชนาภรณ์ เสนาลักษณ์ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของ
รัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ปรินญานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2518, 232 หน้า อัดสำเนา

นัยนา อ่างสันติกุล การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย
ปรินญานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 94 หน้า อัดสำเนา

ปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ การศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2519, 52 หน้า อัดสำเนา

ประภาศรี สุนันทุตร สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะนักศึกษา
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522,

68 หน้า อัดสำเนา

ประมวธ ทันยะ บทบาทที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวังของหัวหน้าคณะวิชาในวิทยาลัยครู
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522,

114 หน้า อัดสำเนา

ปรินญา อังสุสิงห์ การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2521, 94 หน้า อัดสำเนา

ป้วย อึ้งภากร "การบริหารวิทยาลัย" เสียชีพอ้ายเสียสิ้น หน้า 52 - 54
 เคล็คไพบ 2511

ณกาทิพย์ เกษรากุล สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต
 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524,
 97 หน้า อัดสำเนา

พัทธา สายหู "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน" รายงานการสัมมนา
ภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง หน้า 47 - 57 มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก 14 - 17 ธันวาคม 2517

พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปริญญาโท ก.ม. จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2522, 148 หน้า อัดสำเนา

"พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518" ราชกิจจานุเบกษา หน้า 23 - 42
 เล่มที่ 92 ตอนที่ 48 ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518

"พระราชกฤษฎีกา ยกฐานะสถาบันการฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครู ตามพระราชบัญญัติ
 วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519" ราชกิจจานุเบกษา
 หน้า 1 - 3 เล่มที่ 93 ตอนที่ 98 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2519

"พระราชกฤษฎีกา ยกฐานะสถาบันการฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติ
 วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2520" ราชกิจจานุเบกษา
 หน้า 120 - 122 เล่มที่ 94 ตอนที่ 15 ลงวันที่ 1 มีนาคม 2520

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ "ความสัมพันธ์ในหมู่นิสิตนักศึกษา" วารสารสภาการศึกษา
 10 : 47 - 55 พฤษภาคม 2514

_____ หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย เอกสารโรเนียว 2522, 315 หน้า อัดสำเนา

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล "การศึกษาทัศนะของผู้เรียนที่มีต่อ
 การสอนแบบบรรยาย" เอกสารประกอบการสัมมนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา
ของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2521, 131 หน้า อัดสำเนา

โพยม วรรณศิริ "บทนำ" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 2 : 3 - 8 ตุลาคม-พฤศจิกายน 2516

ภนิกา กุสกูล โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา
ปริญญาโท ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 182 หน้า อัดสำเนา

ภรณี ทรัพย์พัฒนกุล ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้วัสดุของ
อาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ปริญญาโท ค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ประสานมิตร 2517, 127 หน้า อัดสำเนา

ภิญโญ สาธร หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช 2516, 695 หน้า
มหาวิทยาลัย, ทบวง "สรุปผลการดำเนินการด้านส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

ปีงบประมาณ 2523" อุดมศึกษา 5 : 1 - 9 สิงหาคม 2523

รัตนาศิริพานิช และคณะ การติดตามผลนักศึกษาที่จบครูศาสตร์บัณฑิตจากวิทยาลัยครู
17 แห่ง ปีการศึกษา 2518 และ 2519 หนวยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
2521, 107 หน้า อัดสำเนา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3
วัฒนาพานิช 2522, 176 หน้า

เลิศพร ภาระสกุล "การอบรมระเบียบสังคมของเยาวชนไทย" เยาวชนไทย
หน้า 2 - 4 สถาบันวิจัยทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันชัย ศุภนคร การศึกษาวิเคราะห์และประเมินผลการเรียนการสอนรายวิชา
บางรายวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2515, 239 หน้า อัดสำเนา

วิจิตร ศรีสอาน หลักการอุดมศึกษา วัฒนาพานิช 2518, 87 หน้า

วิจิตร ลีนลิริ นิสิตและภาวะแวดล้อม เอกสารประกอบการศึกษาวิชานิสิตและ
ภาวะแวดล้อม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2523 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ม.ป.ป., ไม่มีเลขหน้า อัดสำเนา

วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ "วิธีประเมินสภาพแวดล้อม

ของมหาวิทยาลัย" ครุศาสตร์ 4 : 22 - 34 พฤศจิกายน - ธันวาคม 2519

วิเศษ วิเชียร การศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และการใช้กำลังอาจารย์

ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปรินูณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ประสานมิตร 2515, 115 หน้า อัดสำเนา

วีระ บุญชัยยะ "การผลิตครูและสถาบันครู" ครุสาร 2 : 29 - 32 พฤศจิกายน-

มีนาคม 2524

ศิริ รอดบุญธรรม การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

ปรินูณิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 158 หน้า อัดสำเนา

สงวน ช่างฉัตร ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ปรินูณิพนธ์

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 78 หน้า

อัดสำเนา

สมบัติ วัจนะสาริกากุล สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามทัศนะของ

นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ปรินูณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 149 หน้า อัดสำเนา

สวัสดิ์ เรืองศรี การฝึกสมรรถภาพครูให้แก่ นักศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครูเพชรบุรี

รายงานการวิจัยประกอบการศึกษาวิชาวิจัย 521 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2524, 53 หน้า พิมพ์ดีด

สิทธิชัย คีวัน การศึกษาปริมาณงานของอาจารย์กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก

ปรินูณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521,

82 หน้า อัดสำเนา

เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษาวิทยาลัยครูเพชรบุรี ระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ภาคปกติและภาคนอกเวลา ปีการศึกษา

2519 รายงานประกอบการศึกษาวิจัยการศึกษา 501 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2519, 42 หน้า พิมพ์ดีด

- สุรินทร์ สรสิริ "อาคารเรียน" วิทยจารย์ 5 : 11 - 13 กรกฎาคม 2514
- หาญชัย สงวนไท้ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครู
กับบรรยากาศองค์การ ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2519, 84 หน้า อักสำเนา
- อรรถพ คุณพันธ์ การสร้างแบบสำรวจสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย ปริญญานิพนธ์
ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 93 หน้า อักสำเนา
- อุทุมพร ทองอุไทย รายงานผลการวิจัยเรื่อง ลักษณะการสอนของอาจารย์ในอุดมคติ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, ไม่มีเลขหน้า อักสำเนา
- Adorian, Stephen J. "The Residence Hall Environment at
an Urban College," Dissertation Abstracts. p. 4037-A,
35 : 7 January, 1976.
- Astin, Alexander W. The College Environment. American
Council on Education, New York, 1968. 187 p.
- Beck, William R. "Pupils Perceptions of Teacher Merit :
A Factor Analysis of Five Postulated Dimensions,"
The Journal of Education Research. 61 : 127 - 128,
November, 1967.
- Benn, Gerald C. "A Comparison of the Ideal and Real
College Environment as Perceived by Entering Freshmen
in an Oklahoma State University," Dissertation
Abstracts. Vol. 36, No. 11, p. 4026-A, May, 1976.
- Best, John W. Research in Education. 4th.ed., Englewood
Cliffs, New Jery, Prentice Hall, 1981. 431 p.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological
Testing. 3rd.ed., Harper, New York, 1971. 752 p.
- David, Arthur Decoster. "Some Effects of Different
Classroom Conditions upon Interpersonal Relationship,
Personal Adjustment and Achievement for College
Freshmen," Dissertation Abstracts. Vol. 31, No. 1,
p. 5789-A, May, 1971.
- Davie, James S. and Paul A. Hare. "Button - Down Collar
Culture; A Study of Undergraduate Life at Men's
College," Human Organization. 14 : 13 - 20 Winter,
1965.

- Ferguson, George A. A Statistical Analysis in Psychology and Education. McGraw - Hill, New York, 1971. 492 p.
- Gottlieb, William P. and Harold L. Hodgkins. "College Student Subculture ; Their Structure and Characteristics in Relation to Student Attitude Change," School Review 7. (Autumn, 1963) : 226 - 289.
- Harold, Webster. "Personality Change in College Student," College and Character. New York, Nevitt Standford, 1964. 233 p.
- Hill, George W. "A Study of Faculty and Student Perception of the Campus Environment at Florida Atlantic University," Dissertation Abstracts. Vol. 38, No 10, p. 5946-A-5947-A, April, 1978.
- Johnson, Robert A. "Manifestation of Dissonance in Expectation Versus Perception of the Environment at Indiana University among Black and White Students," Dissertation Abstracts. Vol. 36, No. 2, p. 735-A-736-A, August, 1975.
- Locklin, Ralph Howard. "Institutional Tension : A Multiple Case Study of Four Campuses Using the Transactional Analysis of Personality and Environment (TAPE)," Dissertation Abstracts. 37 : 149-A, July, 1976.
- Mack, Garner Shirley. "A Study of Institutional Image Analysis of Perception of Sub-Population in College Environment," Dissertation Abstracts. Vol. 32, No. 9, p. 4308-A, February, 1972.
- Magaret, Parker Strafford. "Freshman Expectation and Socialization in the College Environment," Dissertation Abstracts. Vol. 9, No 11, p. 4434-A, 1975.
- Pace, C.R. "College and University Environment Scales," Technical Manual. 2nd.ed. Princeton : Educational Testing Service, 1969, 87 p.
- Pace, C.R. and G.G. Stern. "An Approach to the Measurement of Psychological Characteristics of College Environment," Journal of Educational Psychology. 49 : 260 - 277, 1965.

- Rice, Janet Carol. "Relationship among Major Educational Goals Perception of Campus Environment and Personality for Juniors College," Dissertation Abstracts. Vol. 36 No. 2, p. 7440-A, August 1975.
- Romine, Stephen. "Student and Faculty Perceptions of an Effective University Instructional Climates," The Journal of Education Research. 68 : 139 - 143, December, 1974.
- Seager, Paul W. Purpose the School Building Code for Thailand. Indiana, Indiana University, 1961. 29 p.
- Wang, Y.T. "The Result of Different Seating Arrangement upon Students' Anxiety Level, Acquaintance Volume and Perceived Social Distance," Dissertation Abstracts. Vol. 33, No. 8 : p. 4191-A, August, 1973.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. McGraw-Hill Book Co., New York, 1971. 672 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

15 กุมภาพันธ์ 2525

เรียน ท่านอาจารย์และนักศึกษา

ข้าพเจ้า นายมันเกียรติ โกศลนิรติวงษ์ เป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยครู เพชรบุรี ปัจจุบันศึกษาต่อในสาขาการอุดมศึกษา ณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา" ซึ่งผลของการวิจัยที่จะได้รับครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตกให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษายิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตก เพื่อถามทัศนะ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู จึงจำเป็นต้องขอความกรุณาและอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามทัศนะหรือความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน และกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ มิฉะนั้นแบบสอบถามฉบับนี้จะใช้การไม่ได้

ในการตอบแบบสอบถามของท่านครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบกระเทือนกับท่าน หรือผู้อื่นอย่างใดทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยครูของท่านและวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันตกของเรา

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาจากท่านครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายมันเกียรติ โกศลนิรติวงษ์

ผู้วิจัย

แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงทัศนะ ความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ฉะนั้นจึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขอความกรุณาให้ท่านตอบตรงกับทัศนะหรือความรู้สึกของท่านให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกให้เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1: สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทัศนะหรือความคิดเห็นที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

วิธีการตอบ

เลือกหมายเลขหน้าข้อความที่ถูกต้องหรือตรงกับทัศนะของท่าน แล้วเขียนลงใน ☐ ทางขวามือของข้อความ

ตัวอย่าง

1. สถาบันของท่าน

1. วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยครูนครปฐม
3. วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
4. วิทยาลัยครูเพชรบุรี

☒ 2

สมมุติว่า สถาบันของท่านคือวิทยาลัยครูนครปฐม ซึ่งมีเลขหน้าข้อความ 2 หมายเลข 2 เขียนลงใน ☐ ทางขวามือของข้อความ

ช่องนี้
สำหรับผู้วิจัย

แบบสอบถามฉบับที่

--	--	--	--	--

1-4

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีการตอบ โปรดนำเลขหน้าข้อความ เขียนลงในช่อง ☐ ทางขวามือ

1. สถานันของท่าน ☐

5

1. วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยครูนครปฐม
3. วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
4. วิทยาลัยครูเพชรบุรี

2. สถานภาพของท่าน ☐

6

1. ผู้บริหาร (อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าสำนักงาน
อธิการ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าแผนก)
2. อาจารย์
3. นักศึกษาภาคปกติ
4. นักศึกษาที่ฝึกอบรมตามโครงการอบรมครู และบุคลากรทางการ
การศึกษาประจำการ (โครงการ อ.ค.ป.)

นักศึกษา (ภาคปกติและโครงการ อ.ค.ป.) มีสถานภาพต่อไปนี้

3. คะแนนเฉลี่ยสะสมที่ได้ ☐

7

1. น้อยกว่า 2.50
2. ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

4. สถานที่พักอาศัยระหว่างการเรียนหรือฝึกอบรม ☐

8

1. พักประจำในหอพักของวิทยาลัย
2. เข้ามาเย็นกลับ

ตอนที่ 2 ทักษะที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

คำชี้แจง

ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อความเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูของท่าน ขอให้ท่านโปรดให้คำตอบตามสภาพที่เป็นจริงในทัศนะของท่าน ด้วยความจริงใจที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. มีน้อยที่สุด
2. มีน้อย
3. มีปานกลาง
4. มีมาก
5. มีมากที่สุด

วิธีการตอบ โปรดเขียนหมายเลขเกณฑ์ที่ท่านประเมินลงในช่อง ☐ ทางขวามือของข้อถาม เช่น ท่านเขียน ☒ 4 แสดงว่ามีมาก

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ของนี้
สำหรับผู้วิจัย

1. ~~อาจารย์ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู~~	☐	9
2. ~~อาจารย์ส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการสอน~~	☐	10
3. อาจารย์ส่วนใหญ่สอนให้จำเนื้อหามากกว่าวิธีการ	☐	11
4. อาจารย์ส่วนใหญ่บอกขอบข่ายวิชาและจุดมุ่งหมายที่จะสอนในชั่วโมงแรกของการสอน	☐	12
5. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน	☐	13
6. ~~อาจารย์ส่วนใหญ่มีศิลปะในการถ่ายทอดวิชาความรู้~~	☐	14
7. ~~อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนมาอย่างดี~~	☐	15
8. ~~อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน~~	☐	16

1. มีน้อยที่สุด
2. มีน้อย
3. มีปานกลาง
4. มีมาก
5. มีมากที่สุด

ของนี้
สำหรับผู้วิจัย

~~9.~~ อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ข้อคิดชมที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา	☐	17
~~10.~~ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา	☐	18
11. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษา	☐	19
~~12.~~ อาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน	☐	20
13. อาจารย์ส่วนใหญ่มีเอกสารให้นักศึกษาอ่านก่อนการบรรยาย	☐	21
14. อาจารย์ส่วนใหญ่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดค้นด้วยตนเอง	☐	22
15. นักศึกษามีโอกาสอภิปรายกับอาจารย์ในด้านวิชาการอย่างอิสระ	☐	23
16. นักศึกษาส่วนใหญ่คนคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่อาจารย์สอน	☐	24
17. บรรยายภาคในท้องเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ	☐	25
18. นักศึกษามีโอกาสร่วมประเมินผลการสอนของอาจารย์	☐	26
19. ภายหลังการเรียนการสอน วิทยาลัยจะจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นส่วนรวม	☐	27
20. นักศึกษาสามารถนำการสอนของอาจารย์ไปปฏิบัติได้	☐	28

1. มีน้อยที่สุด
2. มีน้อย
3. มีปานกลาง
4. มีมาก
5. มีมากที่สุด

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

ของ
สำหรับผู้วิจัย

21. วิทยาลัยจัดการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	☐	29
22. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตย
ในกิจกรรมต่าง ๆ	☐	30
23. ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของวิทยาลัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	☐	31
24. วิทยาลัยมีบริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ	☐	32
25. ระบบการบริหารของวิทยาลัยสนับสนุนและเอื้อต่อความก้าวหน้า
ทางวิชาการ	☐	33
26. นักศึกษาได้รับคำปรึกษาและชี้แจงการเลือกวิชาเรียนจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาจนลงทะเลเป็นวิชาเรียน	☐	34
27. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิชาเรียนได้อย่างกว้างขวาง	☐	35
28. วิทยาลัยจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพ	☐	36
29. วิทยาลัยมีบริการการพิมพ์เอกสาร ตำรา คู่มือการเรียนการสอน
อย่างมีประสิทธิภาพ	☐	37
30. หนังสือในห้องสมุดส่วนมากมีเนื้อหาสอดคล้องตรงกับวิชาที่จะศึกษา
คนควา	☐	38
31. ระเบียบของห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า	☐	39

1. มีน้อยที่สุด
2. มีน้อย
3. มีปานกลาง
4. มีมาก
5. มีมากที่สุด

ของนี้
สำหรับผู้วิจัย

32. วิทยาลัยมีบริการช่วยเหลือ นักศึกษาผู้มีปัญหาทางการเงิน	☐	40
33. รูปแบบการบริหารกิจกรรมนักศึกษามีความเหมาะสม	☐	41
34. คณะกรรมการของนักศึกษาทำหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับ
อาจารย์และผู้บริหาร	☐	42
35. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	☐	43
36. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น การฟังปาฐกถา
การจัดนิทรรศการทางวิชาการ ฯลฯ		44
37. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เช่น กีฬาภายในวิทยาลัย
กีฬาระหว่างวิทยาลัย ฯลฯ	☐	45
38. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น
การจัดนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม งานเทศกาลต่าง ๆ	☐	46
39. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น
การออกค่ายอาสาพัฒนา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ	☐	47
40. นักศึกษามีโอกาสประเมินกิจกรรมร่วมกับอาจารย์และผู้บริหาร	☐	48

1. มีน้อยที่สุด
2. มีน้อย
3. มีปานกลาง
4. มีมาก
5. มีมากที่สุด

ของนี้
สำหรับผู้วิจัย

สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

41. นักศึกษาคบเพื่อนที่สนใจการเรียน	☐	49
42. นักศึกษาเลือกวิชาเรียนตามเพื่อน	☐	50
43. นักศึกษาได้รับคำแนะนำในเรื่องการเรียนจากเพื่อนรุ่นพี่	☐	51
44. นักศึกษาปรึกษารื้อและรวมแก้ปัญหาในการเรียนกับเพื่อน	☐	52
45. นักศึกษาประสบปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่ม	☐	53
46. นักศึกษาช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน	☐	54
47. นักศึกษาร่วมรับประทานอาหารเป็นกลุ่ม	☐	55
48. นักศึกษาใช้เวลาสังสรรค์กับเพื่อนร่วมวิทยาลัยในโอกาสต่าง ๆ	☐	56
49. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้มีการรวมกลุ่มสังสรรค์กันเสมอ	☐	57
50. นักศึกษามีโอกาสตกเตียง อภิปรายทางวิชาการอย่างอิสระในกลุ่มเพื่อน	☐	58
51. นักศึกษาใช้เวลาว่างในห้องสมุด	☐	59
52. นักศึกษาร่วมมือกับเพื่อน ๆ จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัย	☐	60
53. มีการทบทวนบทเรียนก่อนสอบในหมู่นักศึกษา	☐	61
54. นักศึกษาชอบเล่นการพนัน หรือดื่มสุราเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน	☐	62
55. นักศึกษามีการรวมกลุ่มศึกษาค้นคว้าทางวิชาการนอกเหนือจากหลักสูตร	☐	63

1. มีน้อยที่สุด
2. มีน้อย
3. มีปานกลาง
4. มีมาก
5. มีมากที่สุด

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

ของนี้
สำหรับผู้วิจัย

56. / อาคารสถานที่เรียน ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมไปมาสะดวก	☐	64
57. / ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอแก่การศึกษาค้นคว้า	☐	65
58. วิทยาลัยมีสนามกีฬาเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา	☐	66
59. / สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดี และมีแสงสว่างพอเหมาะ	☐	67
60. / ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	☐	68
61. วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ	☐	69
62. / มีที่นั่งพักผ่อนไถรรมไม่อย่างเพียงพอ	☐	70
63. นักศึกษามีที่ทำงานนอกห้องเรียนอย่างเพียงพอ	☐	71
64. มีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะและมีที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ	☐	72
65. ราคาอาหารเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ	☐	73
66. / มีบริการนำคัมตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ	☐	74
67. / มีห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอ	☐	75
68. / มีบริการด้านถ่ายเอกสารอย่างมีประสิทธิภาพ	☐	76
69. มีบริการด้านไปรษณีย์อย่างมีประสิทธิภาพ	☐	77
70. มีการตกแต่งอาคารสถานที่สวยงามอยู่เสมอ	☐	78
71. / ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจและทันสมัยเสมอ	☐	79

จบแบบสอบถามแต่เพียงนี้

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ข

ตาราง แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพแวดล้อม
ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ตาราง แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

สภาพแวดล้อม	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการเรียนการสอน	0.8652
ด้านการบริหาร	0.9535
ด้านกลุ่มเพื่อน	0.8228
ด้านอาคารสถานที่	0.9034
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	0.8863

ประวัติผู้วิจัย

นายมนต์เกียรติ โกศลนิรัทวงศ์ เกิดวันที่ 1 มกราคม 2488 ณ ตำบลบ้านแหลม
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษา

- 2497 สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดคันสน (เขี้ยววิทยา)
- 2500 สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบ้านแหลม
- 2503 สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา
- 2505 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จากวิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- 2507 สอบวิชาชุดครูพิเศษมัธยม โดยศึกษาด้วยตนเอง
- 2510 สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษามัธยมศึกษา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร

ประวัติการรับราชการ

- 2505 ครูจัตวา โรงเรียนเทศบาลวัดยานนาวา เทศบาลนครกรุงเทพ
- 2508 ครูตรี โรงเรียนเทศบาลวัดยานนาวา เทศบาลนครกรุงเทพ
- 2512 ครูตรี โรงเรียนเทศบาลสวนดอกไม้ เทศบาลนครกรุงเทพ
- 2515 ลาออกจากเทศบาลนครกรุงเทพ
- 2515 อาจารย์ตรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี กรมการฝึกหัดครู

ปัจจุบัน

รับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนว
คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี